

PATVIRTINTA
Lietuvos darbo rinkos
mokymo tarnybos direktoriaus
2009 m. sausio 30 d. įsakymu Nr.V (4) – 20

LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBA

**LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBOS
2008 METŲ VEIKLOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ BEI JIEMS PASIEKTI RODIKLIŲ
VYKDYMO ATASKAITA**

VILNIUS
2009

TURINYS

ĮVADAS	4
BEDARBIŲ PROFESINIS ORIENTAVIMAS 2008 m.	6
TĘSTINIS PROFESINIS MOKYMAS DARBO RINKOJE	9
SOCIALIAI PAŽEIDŽIAMŲ ASMENŲ GRUPIŲ TĘSTINIS PROFESINIS MOKYMAS DARBO RINKOJE	11
DARBO RINKOS MOKYMO CENTRŲ MODERNIZAVIMAS, SIEKIANT NAUJOS TĘSTINIO MOKYMO KOKYBĖS BEI KOKYBIŠKO UŽIMTUMO	12
SOCIALINĖS ATSKIRTIES MAŽINIMAS, DIDINANT PASLAUGŲ PRIEINAMUMĄ IR KOKYBĘ	14
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO 2008 M. SAUSIO 15 D. ĮSAKYMU NR.A1-23 NUSTATYTŲ 2008 METŲ VEIKLOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ BEI JIEMS PASIEKTI RODIKLIŲ VYKDYMAS	16
Uždavinys 1.3.1.1. tobulinti informavimo, profesinio orientavimo ir konsultavimo paslaugų sistemas, atsižvelgiant į pokyčius darbo rinkoje, gerinti teikiamų paslaugų kokybę.....	16
Rodiklis 1.3.2.1. sukurti naujas informavimo ir konsultavimo paslaugas, teikiamas elektroniniu būdu, įvairių grupių klientams	17
Rodiklis 1.3.2.2. parengti psichologinio tyrimo metodikų taikymo profesinio orientavimo centruose standartą bei specialistus dirbti su trimis adaptuotais profesinio tinkamumo įvertinimo testais.	18
Rodiklis 1.3.2.3. vykdyti profesinio orientavimo centrų akreditavimą pagal poreikį.....	19
Rodiklis 1.3.2.4. organizuoti pareigūnų ir karių, išleidžiamų į pensiją, profesinio orientavimo į kitas veiklos sritis programos vykdymą.	19
Uždavinys 1.3.1.2. plėtoti suaugusiųjų profesinio mokymo galimybes, laiku aprūpinant darbo rinką paklausiomis ir lanksčiai pritaikomomis programomis dirbančiųjų, bedarbių ir darbuotojų, išpėtų apie atleidimą, profesiniam mokymui ir neformaliajam švietimui bei specializuotas programas, skirtas dėl vaikų auginimo pasitraukusiems ir darbo rinkos tėvams, kad jie lengviau galėtų grįžti į darbo rinką, pagyvenusiems asmenims, socialinės atskirties grupėms.	20
Rodiklis 1.3.2.5. parengti darbuotojų saugos ir sveikatos bei neįgaliųjų profesinei reabilitacijai pritaikytas 4 naujas mokymo programas, atnaujinti 10 mokymo programų bei parengti 10 praktinio mokymo, vykdomo mokymo įstaigoje, aprašus bei parengti ir įgyvendinti 5 mokymo programas, skirtas bendriesiems gebėjimams ugdyti ir lavinti.....	26
Rodiklis 1.3.2.6. atlikti bandomąjį projektą (suaugusiųjų) ūkio darbuotojų mokymo sistemos kūrimo prielaidos statybų, medienos, poligrafijos ir spaudos, maisto sektorių segmentuose bei sudėtingų sistemų vadybos klasteryje.	29
Uždavinys 1.3.1.3. tęsti nacionalinės kvalifikacijų sąrangos sukūrimo projekto veiklą bei dalyvauti parengiant nacionalinės kvalifikacijų sąrangos, suderintos su Europos Sąjungos kvalifikacijų sąranga, projektą.....	30

Uždavinys 1.3.1.4. optimizuoti darbo rinkos profesinio mokymo institucijų tinklą, siekiant paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimo, tobulinti personalo kvalifikaciją ir administracinius gebėjimus.....	31
Uždavinys 1.3.1.5. dalyvauti parengiant Lietuvos Respublikos įstatymo dėl kvalifikacijų sistemos projektą, kuriant nacionalinės kvalifikacijų sistemos pagrindus.....	33
Uždavinys 1.3.1.6. plėtoti socialinių darbuotojų ir socialinį darbą dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimo sistemą ir vykdyti socialinių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą.....	33
Uždavinys 1.3.1.7. organizuoti socialinės atskirties ir rizikos grupių socialinės ir profesinės reabilitacijos programų ir priemonių vykdymą bei darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo programų rengimą ir vykdymą.	37
Rodiklis 1.3.2.7. tobulinti esamą sistemą švietimo, mokymo, atestavimo, informavimo ir instruktavimo darbuotojų saugos ir sveikatos srityje klausimais.....	38
Rodiklis 1.3.2.8. organizuoti projektų, skirtų darbo rinkos mokymo centrų infrastruktūros atnaujinimui ir modernizavimui, rengimą.....	39
PRIEDAI	42
I PRIEDAS.	
PROFESINIS ORIENTAVIMAS DARBO RINKOJE.	43
DALYVIŲ SKAIČIUS.	
II PRIEDAS.	
PROFESINIS ORIENTAVIMAS DARBO RINKOJE.	44
TIKSLINĖS GRUPĖS.	
III PRIEDAS.	
PROFESINIS ORIENTAVIMAS DARBO RINKOJE.	45
STRUKTŪRA.	
IV PRIEDAS.	
PROFESINIO ORIENTAVIMO DARBO RINKOJE DALYVIAI.	46
V PRIEDAS.	
JAUNIMO PROFESINĖS KARJEROS PLANAVIMAS	48
VI PRIEDAS.	
MOTERŲ UŽIMTUMO SKATINIMAS.....	50
VII PRIEDAS.	
NEĮGALIŲJŲ PROFESINIS ORIENTAVIMAS	52

VIII PRIEDAS.	
VYRESNIO AMŽIAUS ASMENŲ SOCIALINĖ INTEGRACIJA	54
IX PRIEDAS.	
TEŠTINIO PROFESINIO MOKYMO DARBO RINKOJE FINANSAVIMAS	59
X PRIEDAS.	
POPULIARIAUSIOS MOKYMO PROGRAMOS	61
XI PRIEDAS.	
TEŠTINIO PROFESINIO MOKYMO DEMOGRAFINĖ STATISTIKA	62
XII PRIEDAS	
TEŠTINIO PROFESINIO MOKYMO KOKYBĖS PRIEŽIŪRA IR LICENCIJAVIMAS	63

ĮVADAS

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba savo veikloje vadovaujasi Nuostatais, patvirtintais Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. A1-225, 2004-2009 metų strateginiu planu, patvirtintu direktoriaus 2004-05-26 įsakymu Nr. V(1)-86/1, bei Lietuvos Respublikos teisės aktais, Nacionalinės Lisabonos strategijos įgyvendinimo programa, Profesinio orientavimo strategija, Lietuvos Respublikos Profesinio mokymo ir Užimtumo rėmimo įstatymais, tarpinstitucinėmis programomis, už kurių priemonių vykdymą Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba yra atsakinga, kitais Lietuvos Respublikos ir tarptautiniais teisės aktais.

2008 metais Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos veikla buvo vykdoma vadovaujantis Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. A1-23 nustatytais 2008 metų veiklos tikslais ir uždaviniais bei rodikliais jiems pasiekti.

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba, 2008 m. vasario 20 d. direktoriaus įsakymu Nr. V(3)-36 profesinio informavimo ir konsultavimo tikslus ir uždavinius nustatė pavaldžioms Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Alytaus ir Utenos teritorinėms darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboms. Atitinkamai, 10 darbo rinkos mokymo centrų nustatytos tęstinio profesinio darbo rinkos mokymo užduotys 2008 m. vasario 20 d. direktoriaus įsakymu Nr. V(3)-37.

Dėl įvykusios reorganizacijos sumažėjo etatų skaičius ir pasikeitė tarnybos struktūra. Siekiant užtikrinti veiklos tęstinumą, 2008 m. liepos 16 d. direktoriaus įsakymu Nr. V(4)-173 naujiems Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos struktūriniais padaliniais nustatyti Profesinio orientavimo programų ir akreditavimo, Profesinio orientavimo metodikų rengimo ir profesijos konsultantų kvalifikacijos tobulinimo, Darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo organizavimo ir kokybės priežiūros, Socialinės atskirties ir rizikos grupių prevencinių programų organizavimo, Socialinių darbuotojų rengimo, Informacinės sistemos plėtros, žmogiškųjų išteklių kvalifikacijos ugdymo tikslai ir uždaviniai.

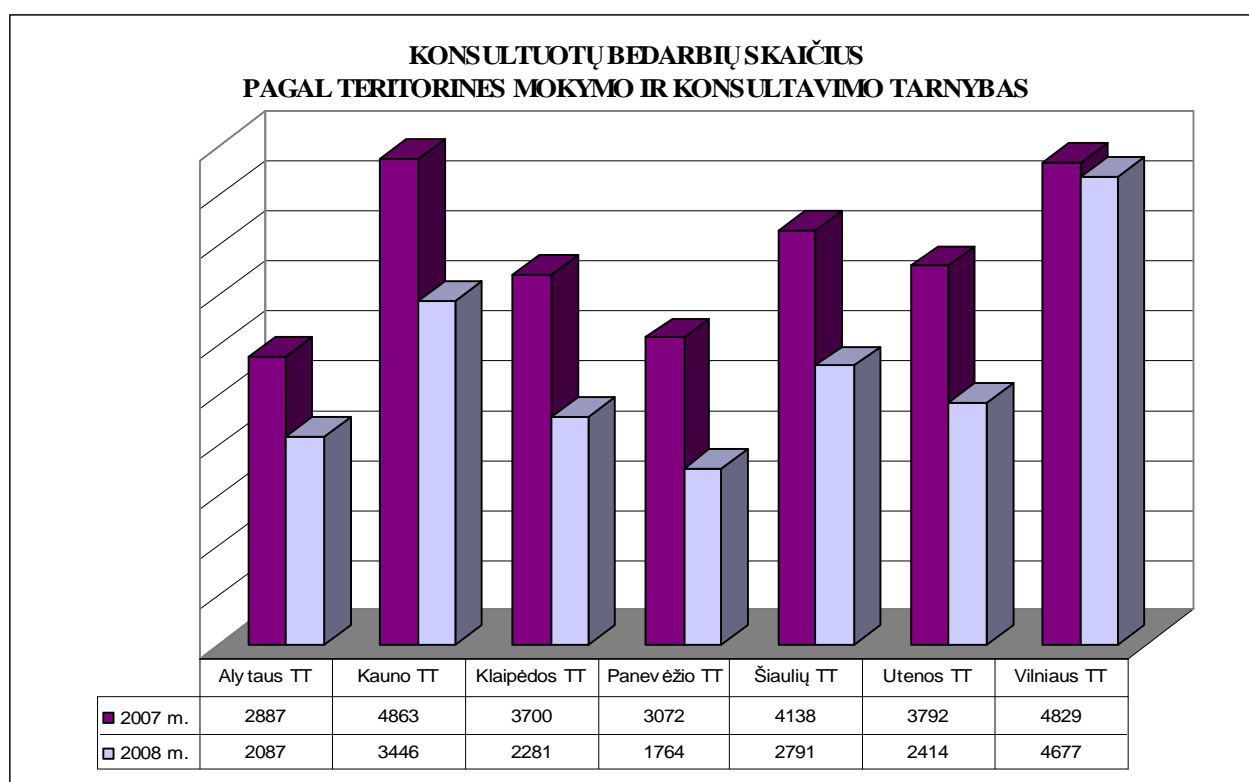
2008 metais Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybai buvo keliami tokie pagrindiniai uždaviniai:

- tobulinti informavimo, profesinio orientavimo ir konsultavimo paslaugų sistemas, atsižvelgiant į pokyčius darbo rinkoje, gerinti teikiamų paslaugų kokybę.
- plėtoti suaugusiųjų profesinio mokymo galimybes, laiku aprūpinant darbo rinką paklausiomis ir lanksčiai pritaikomomis programomis dirbančiųjų, bedarbių ir darbuotojų, išpėtų apie atleidimą, profesiniam mokymui ir neformaliajam švietimui bei specializuotas programas, skirtas dėl vaikų auginimo pasitraukusiems ir darbo rinkos tėvams, kad jie lengviau galėtų grįžti į darbo rinką, pagyvenusiems asmenims, socialinės atskirties grupėms.
- organizuoti socialinės atskirties ir rizikos grupių socialinės ir profesinės rehabilitacijos programų ir priemonių vykdymą bei darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo programų rengimą ir vykdymą.

BEDARBIŲ PROFESINIS ORIENTAVIMAS 2008 M.

Individualiose profesinio orientavimo konsultacijose daugiausiai dalyvavo bedarbių – 10280 asmenų, kurių konsultacijoms buvo skirta 14,7 tūkstančių akademinų valandų. Atrankoje į profesinio mokymo programas dalyvavo 8 355 bedarbiai, bendra testavimo trukmė sudaro 11,4 tūkstančių akademinų valandų, likusių akademinų valandų dalį sudaro profesinis informavimas ir konsultavimas, trukęs 3,3 tūkstančių akademinų valandų. Aktyvios darbo paieškos ir darbo gebėjimų ugdymo bei motyvacijos didinimo ir aktyvinimo darbo rinkoje programose dalyvavo 9 162 bedarbiai. Bendra bedarbių grupinio konsultavimo trukmė sudaro 4,8 tūkstančių akademinų valandų.

Iš 19 442 konsultuotų bedarbių 18 087 bedarbiai buvo *registruoti* teritorinėse darbo biržose, tai sudaro 93 proc. visų teritorinėse darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybose konsultuotų bedarbių.

Alytaus darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba Alytaus apskrities Alytaus, Lazdijų, Druskininkų ir Varėnos darbo biržose bei Marijampolės apskrities Vilkaviškio ir Marijampolės rajonų darbo biržų patalpose konsultavo 1630 registruotų bedarbių.

Kauno darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba Kauno apskrities Jonavos, Kaišiadorių, Kėdainių, Prienų, Raseinių rajonų ir Kauno miesto bei Marijampolės apskrities Šakių

darbo biržų patalpose pagal iš anksto suderintus konsultacijų grafikus vyko konsultuoti 3279 registruotus bedarbius.

Klaipėdos tarnybos psichologai iš viso konsultavo 2066 Klaipėdos ir Tauragės apskričių aštuoniose teritorinėse darbo biržose registruotus bedarbius – Klaipėdos darbo biržoje konsultavo 705, Klaipėdos darbo biržos Gargždų poskyryje – 59, Tauragės darbo biržoje – 306, Tauragės darbo biržos Pagėgių poskyryje – 52, Tauragės darbo biržos Skaudvilės poskyryje – 76 bedarbius, Skuodo darbo biržoje – 263, Jurbarko darbo biržoje – 221, Šilalės darbo biržoje – 143, Kretingos darbo biržoje – 137, Šilutės darbo biržoje – 65, Palangos darbo biržoje – 39 bedarbius.

Panevėžio tarnyba konsultavo 1685 bedarbių, *registruotų* Panevėžio apskrities Panevėžio, Kupiškio, Pasvalio, Rokiškio, Biržų rajonų bei Utenos apskrities Molėtų ir Anykščių rajonų darbo biržose.

Šiaulių tarnybos specialistai vyko konsultuoti 2596 registruotus bedarbius Šiaulių apskrities Joniškio, Akmenės, Radviliškio, Pakruojo, Kelmės, Šiaulių darbo biržų patalpose bei Telšių apskrities Mažeikių, Telšių, Plungės darbo biržose.

Utenos tarnyba konsultavo 2348 bedarbius, registruotus Utenos, Ignalinos, Zarasų rajonų bei Visagino miesto ir Didžiasalio gyvenvietės darbo biržose, Į Visaginą ir Didžiasalį konsultantai vyko kas savaitę.

Vilniaus tarnyba – 4500 Vilniaus apskrities Trakų, Trakų darbo biržos Elektrėnų skyriuje, Širvintų, Švenčionių, Šalčininkų, Ukmergės teritorinėse darbo biržose ir Vilniaus darbo biržoje registruotų bedarbių;

Teritorinės darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos 2005–2008 metais organizavo Darbo galimybių programą parengimą, kurios tikslas – ugdyti ilgalaikių bedarbių įsidarbinimo gebėjimus ir savarankiškumą bei verslumą darbo rinkoje. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos-Nyderlandų projekto „Parama ilgalaikiams bedarbiams kuriant vietinius tinklus“ uždaviniais: pašalinti psichologinius ir socialinius barjerus, trukdančius bedarbiui dalyvauti darbo rinkoje. 2008 metais iš viso konsultuoti 103 *ilgalaikiai* bedarbiai, iš jų 99 moterys, konsultavimas grupėse truko 872 valandas.

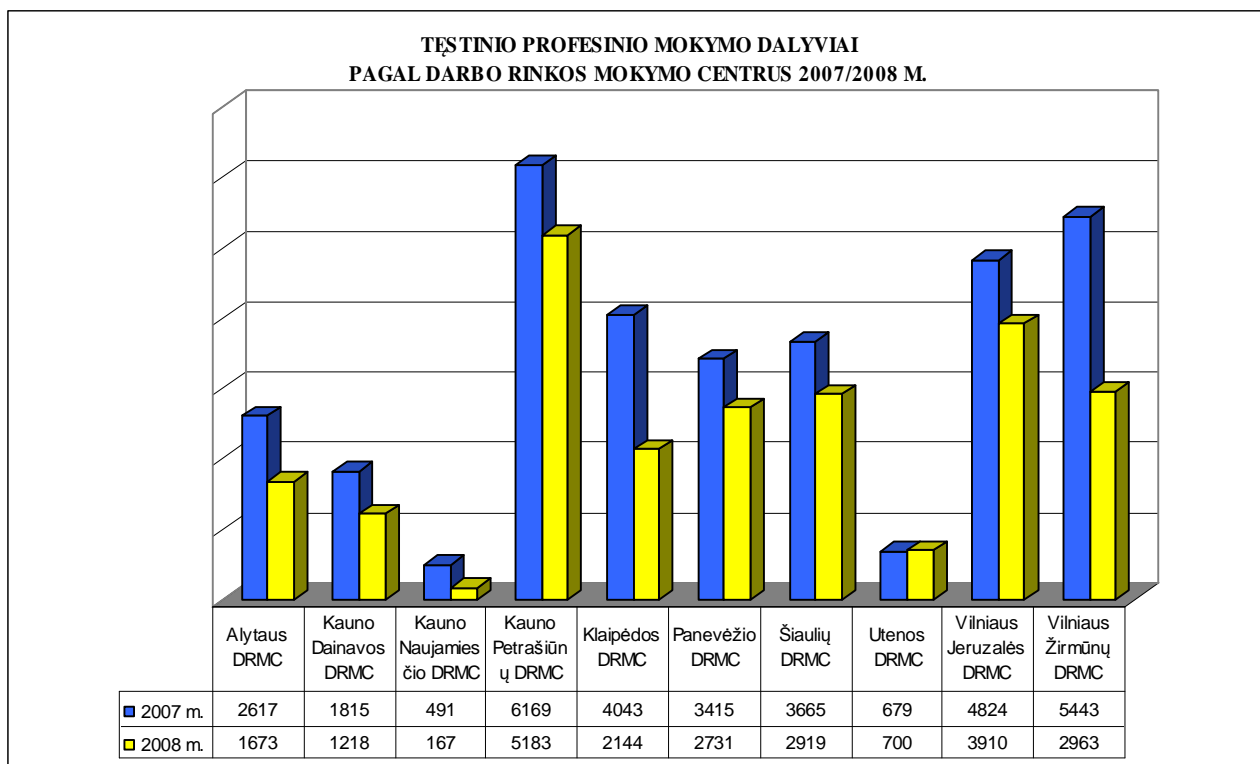
Alytaus teritorinėje darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje Darbo galimybių programos mokymuose dalyvavo 20 ilgalaikių bedarbių moterų, 17 dalyvių buvo iš bankrutavusios AB „Alytaus tekstilė“. Baigusios šią programą 7 moterys įsidarbino, 6 pradėjo mokytis profesijos, 1 nusprendė kurti nuosavą verslą, 1 pradėjo ūkininkauti. 2008 m. Klaipėdos tarnyba Darbo galimybių programą ilgalaikiams bedarbiams vykdė Tauragėje: programoje dalyvavo 9 moterys, iš jų 4 susirado darbą. Vilniuje Darbo galimybių programą lankė 9, Utenoje – 11, Šiauliuose – 10, Kauno tarnyboje Darbo galimybių programoje dalyvavo 32 ilgalaikiai bedarbiai. Panevėžio tarnyboje 2008

metais pagal šią programą įvyko 11 grupės susitikimų, programoje dalyvavo 12 asmenų: iš jų 9 moterys ir 1 vyras. Iš 10 dalyvių 9 buvo bedarbiai, turintys nepaklausias profesijas, 2 moterys vėliau įsidarbino. Vystant socialinį bendradarbiavimą tapo tradicija, kad Darbo galimybių programos dalyviai yra kviečiami apsilankyti Panevėžio verslo centre ir susipažinti su centro veikla bei dalyvauti Panevėžio verslo centro organizuojamuose verslo organizavimo mokymuose „Verslo pradžia“.

2008 metais Utenos teritorinės darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos konsultantai Visagino informacijos ir konsultacijų centre teikė individualias ir grupines konsultacijas rusų kalba atleistiems, išpėtiems apie atleidimą ir dirbantiems Ignalinos AE darbuotojams bei jų šeimos nariams, bendrabarbiavo su Ignalinos darbo birža rengiant individualius įsidarbinimo planus. Individualiai konsultuoti 196 Ignalinos AE darbuotojai. Informacinės ir konsultacinės paslaugos buvo teikiamos ir Ignalinos AE atleidžiamų darbuotojų šeimos nariams – moterims bei moksleiviams: buvo konsultuota 260 Ignalinos AE darbuotojų vaikų – Visagino miesto 9-12 klasių moksleivių. Atsižvelgdamos į būsimą vyrų atleidimą iš darbo Ignalinos AE, 45 ilgalaikės bedarbės moterys aktyviai dalyvavo grupinėse konsultacijose.

TĘSTINIS PROFESINIS MOKYMAS DARBO RINKOJE

Siekiant užtikrinti, kad visų Lietuvos regionų gyventojams būtų sudarytos sąlygos mokytis visą gyvenimą Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba, koordinavo tęstinį profesinį mokymą 10 darbo rinkos mokymo centrų. 2008 metais pradėjo veiklą Kauno apskrities mokymo centras. Per 2008 metus tęstinio darbo rinkos mokymo programose iš viso dalyvavo 23 608 asmenų: tame skaičiuje 875 mokėsi pagal programas, skirtas ilgalaikiams bedarbiams, 6 043 mokymų dalyviai pasirinko neformaliojo mokymo programas ir 16 690 mokėsi pagal formaliojo profesinio mokymo programas, įtrauktas į Studijų ir mokymo programų registrą.

Daugiau kaip pusė visų mokymo dalyvių 2008 metais mokėsi trijuose darbo rinkos mokymo centruose: 5 183 mokymo dalyviai arba 22 proc. mokėsi Kauno Petrašiūnų darbo rinkos mokymo centre (toliau – DRMC), 3 910 dalyvių (16,6 proc.) – Vilniaus Jeruzalės DRMC, 2 963 (12,6 proc.) – Vilniaus Žirmūnų DRMC.

Siekiant didinti Lietuvos darbo rinkos mokymo programų prieinamumą Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba 2006 – 2008 metais įgyvendino BPD projektą „Nuotolinio mokymosi plėtra ir jo integravimas į tradicinį mokymą darbo rinkos mokymo sistemoje“ pagal 2 prioriteto „Žmogiškųjų išteklių plėtra“ 2.4 priemonę „Mokymosi visą gyvenimą sąlygų plėtojimas“, kurio metu buvo parengta 40 naujų ir atnaujinta 20 nuotolinio mokymosi modulinį programų. Projekto

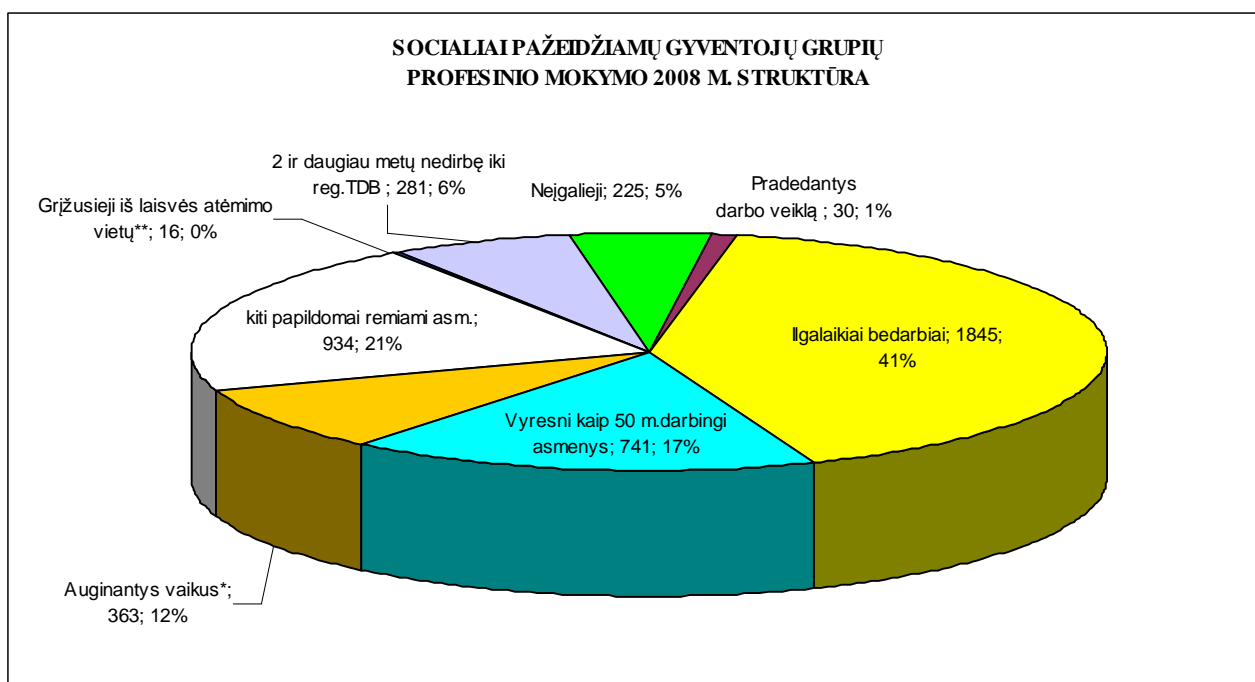
metu sukurta interneto svetainė <http://www.nmk.lt>, kurioje profesijos mokytojai gali patalpinti naujai sukurta programą, o norintys mokytis pasirinkti pageidaujama nuotolinio mokymosi modulį.

SOCIALIAI PAŽEIDŽIAMŲ ASMENŲ GRUPIŲ TĘSTINIS PROFESINIS MOKYMAS DARBO RINKOJE

2008 m. Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba valstybės biudžeto lėšomis pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sutartį „Dėl nuteistųjų profesinio mokymo paklausą turinčių darbininkų profesijų laisvės atėmimo vietose organizavimo vykdymo 2008 metais“ organizavo nuteistųjų profesinį mokymą Panevėžio ir Alytaus pataisos namuose.

Per 2008 metus darbo rinkos mokymo centruose iš viso suaugusiųjų tęstinio darbo rinkos profesinio mokymo programose dalyvavo 7 731 moteris, (tai sudaro 33 proc. visų dalyvių skaičiaus) bei 6 853 bedarbiai (29 proc. visų dalyvių).

2008 metais 4 474 tęstinio profesinio mokymo dalyviai buvo priskirtini socialiai pažeidžiamų gyventojų grupėms (19 proc. visų dalyvių), iš jų: 1 845 (41 proc. socialiai pažeidžiamų gyventojų) buvo ilgalaikiai bedarbiai.

* Nėščios moterys, vaiko motina, tėvas, globėjas, auginantis vaiką iki 8 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų.

** Grįžusieji iš laisvės atėmimo vietos, kurių laisvės atėmimo laikotarpis buvo ilgesnis kaip 6 mėnesiai.

Socialiai pažeidžiami - asmenys, registruoti darbo biržoje ir patenkantys į papildomai remiamų asmenų grupes, taip pat asmenys, neregistruoti darbo biržoje ir patenkantys į papildomai remiamų grupes.

Iš jų - tas pats asmuo gali patekti į skirtingas socialiai pažeidžiamų asmenų grupes

Kiti asmenys - asmenys patenkantys į grupes "Asmenys, priklausomi nuo narkotikų ir baigę psichologinės socialinės ir (ar) profesinės rehabilitacijos programas" ir "Prekybos žmonėmis aukos, baigusios psichologinės socialinės ir (ar) profesinės rehabilitacijos programas"

Palyginimui, 2007 metais socialiai pažeidžiamų gyventojų dalyvavo 8088, iš jų – 4046 ilgalaikiai bedarbiai, 1 854 – vyresni kaip 50 m. darbingi asmenys, 461 – neįgalieji, 692 – nėščios moterys, vaikų motinos ir tėvai, globėjai, auginantys vaiką iki 8 metų arba neįgalų vaiką iki 18 m., 568 – 2 ir daugiau metų nedirbę iki registracijos darbo biržoje, 156 – grįžusieji iš laisvės atėmimo vietų.

DARBO RINKOS MOKYMO CENTRŲ MODERNIZAVIMAS, SIEKIANT NAUJOS TESTINIO MOKYMO KOKYBĖS BEI KOKYBIŠKO UŽIMTUMO

Ekonomikos plėtrai reikia gerai išsilavinusios, labai kvalifikuotos darbo jėgos. Asmenys, kurie, nepasinaudojo visomis mokymo sistemos teikiamomis galimybėmis, gali persikvalifikuoti ir įsitraukti į nuolatinio mokymosi procesą. Didėjant nedarbui investicijos į darbo rinkos mokymo centrų infrastruktūrą sudaro prielaidas sumažinti socialinės atskirties mastą.

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba, įgyvendindama strateginį tikslą - mažinti nedarbą, užtikrinant tęstinio mokymo paslaugų kokybę ir prieinamumą, suteikiant geras, darbo rinkos poreikius atitinkančias mokymosi sąlygas, paremtas modernizuota infrastruktūra bei įranga, vykdydama projektą „**Lietuvos darbo rinkos mokymo ir konsultavimo sistemos infrastruktūros gerinimas, modernizuojant regioninius darbo rinkos mokymo ir konsultavimo centrus**“, investavo **41.906.783,85 Lt**. Buvo atnaujinta darbo rinkos mokymo centrų infrastruktūra: pastatyti į 4 objektai ir 3 objektai bus rekonstruoti, o siekiant užtikrinti profesinio mokymo paslaugų kokybę, buvo įsigyta 1 202 vienetų/komplektų technikos ir įrangos. Geresnė materialinė bazė sudarė prielaidas asmenims įgyti geresnius praktinius įgūdžius, labiau atitinkančius darbo rinkos reikalavimus statybos, maisto gamybos, metalo apdirbimo, transporto, medienos apdirbimo, paslaugų sektoriuose.

Projekto rezultatai:

Geresnė paslaugų kokybė

Lietuvos darbo rinkos mokymo centruose mokiniai teorines profesines žinias bei praktinius įgūdžius įgis naujose (atnaujintose) teorinio mokymo klasėse bei moderniose praktinio mokymo dirbtuvėse, kurios aprūpintos būtiniausia šiuolaikine įranga, atitinkančią darbo rinkos poreikius.

Moderni infrastruktūra sudaro sąlygas ne tik įgyti geresnius profesinius įgūdžius, bet ir kiekybiškai išplėsti darbo rinkos dalyvių mokymą, padidinti mokymo apimtį Lietuvos darbo rinkos mokymo centruose teikiant kokybiškas paslaugas vidutiniškai 15,6 proc. – paslaugos galės būti teikiamos didesniai skaičiui asmenų (4 378 asmenimis per metus daugiau). Sukurta infrastruktūra

leidžia teikti kokybiškas mokymo paslaugas tokioms svarbioms ūkio šakoms kaip **apdirbamoji pramonė - maisto gamyba, metalo apdirbimas, medienos apdirbimas, transporto priemonių gamyba; statybos, transporto, paslaugų sektoriams.**

Naujų paslaugų diegimas

Įgyvendinus projektą sukurta šiuolaikiška darbo rinkos mokymo centrų mokymo bazė įgalina mokymo centrus įdiegti naujas mokymo programas tiek formaliajam, tiek neformaliajam mokymui. Darbo rinkos mokymo centrai numato įdiegti 27 naujas arba atnaujintas programas statybos, metalo apdirbimo, maisto gamybos, paslaugų, medienos apdirbimo, transporto ūkio šakoms. Atnaujinta darbo rinkos mokymo centrų infrastruktūra leis pasiūlyti naujas, didesnę pridėdamąją vertę turinčias mokymo programas tiek bedarbių mokymui, tiek darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui. Įdiegtos praktinio mokymo priemonės ir įranga daugeliu atvejų yra daugiafunkcinės, todėl laukiamas sinergetinis efektas, kuris pasireiškis ne tik galimybe išplėtoti mokymą pagal tikslines programas, į kurių modernizavimą buvo investuota, bet ir kitų, susijusių mokymo programų atnaujinimu. Išaugo galimybė darbo rinkai pasiūlyti kokybiškai paruoštus sugretintų profesijų darbuotojus

Bendradarbiavimas su darbdaviais

Turint modernią praktinio mokymo bazę, bei teikiant kokybiškas, darbo rinkos poreikius atitinkančias mokymo paslaugas, darbo rinkos mokymo centrai motyvuos darbdavius pasirinkti mokymo centrų paslaugas bei plėsti bendradarbiavimą su mokymo centrais. Geresnė mokymo kokybė bei kokybiškesni praktiniai įgūdžiai, galimybė (mokantis DRMC) susipažinti ir dirbti su modernia įranga turės didelės įtakos darbdavių bei darbdavių organizacijų motyvacijai pasirinkti DRMC naujų bei esamų darbuotojų mokymui. Platesnis bendradarbiavimas su darbdaviais sudarys didesnes galimybes DRMC mokiniams (baigus mokymo programą) įsidarbinti pagal įgytą profesiją ar kvalifikaciją.

Geresnis darbo išteklių panaudojimas

Modernių dirbtuvių su šiuolaikine įranga naudojimas įgalins efektyviau išnaudoti turimus darbo išteklius – žmogiškuosius, materialinius - racionaliau planuojant patalpų apkrovimą, sugretinant profesijų mokymą, optimizuojant besimokančiųjų grupes, geriau organizuojant mokymosi procesą, racionaliau panaudojant laiką, skirtą praktiniam mokymui bei mokymo procese naudojamas medžiagas. Geresnis darbo rinkos mokymo centrų išteklių naudojimas turės teigiamos

įtakos mokymo centrų pinigų srautams: projekto įgyvendinimas leis padidinti pinigų srautus iš pagrindinės veiklos – suaugusiųjų mokymo – iki 53 proc.

Socialiniai aspektai

Įgyvendinus projektą, modernizuota darbo rinkos mokymo centrų infrastruktūra sudaro sąlygas kokybiškai apmokyti bedarbius bei sudarys galimybes įgyti reikalingus kvalifikacinius gebėjimus. Tuo būdu bus sudaryta galimybė bedarbiams integruotis į darbo rinką, įsidarbinant pagal darbo rinkos mokymo centruose įgytą kvalifikaciją. Projekto įtaką socialinių bedarbystės procesų sprendimui patvirtina duomenys apie darbo rinkos mokymo centrų bendradarbiavimą su darbo biržomis - atskiruose darbo rinkos mokymo centruose pajamos, gaunamos iš darbo biržų už bedarbių mokymą, sudaro nuo 50 iki 90 proc.

Regionų dimensija

Atsižvelgiant į numatomą restruktūrizaciją, investuojant į kiekvieną regioninį darbo rinkos mokymo centrą, sukurta bendra investicinio projekto ekonominė nauda.. Moderni praktinio mokymo bazė sudaro prielaidas glaudesniai atskirų DRMC regioniniam bendradarbiavimui bei tolimesnei plėtrai, mažinant regioninę atskirtį.

SOCIALINĖS ATSKIRTIES MAŽINIMAS, DIDINANT PASLAUGŲ PRIEINAMUMĄ IR KOKYBĘ

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba, įgyvendindama strateginius tikslus - pritaikyti darbo rinkos profesinio ir distancinio mokymo programas įvairioms žmonių su negalia grupėms, rengti ir diegti jiems skirtas tikslines programas, pasitelkus žmonių su negalia organizacijas bei organizuoti profesinę reabilitaciją, mokymą ir perkvalifikavimą reabilitacijai pritaikytose bazėse, centruose pasitelkus žmonių su negalia organizacijas vykdė projektus, kurių pagrindinis tikslas neįgaliųjų profesinės reabilitacijos sistemos Lietuvoje plėtra. Sukurta infrastruktūra skatina neįgaliųjų užimtumą ir lygias galimybes dalyvauti darbo rinkoje, sudaro sąlygas neįgaliesiems gerinti profesinius įgūdžius, didinti jiems teikiamų paslaugų prieinamumą ir kokybę, užtikrinti galimybes ugdyti saviraišką bei kitais būdais skatinti neįgaliųjų pilnavertę socialinę integraciją ir pasirengimą darbo rinkos keliamiems reikalavimams.

Įgyvendinus projektus buvo įkurti trys profesinės reabilitacijos centrai: Vilniaus Žirmūnų darbo rinkos mokymo centre, Vilniaus Žirmūnų darbo rinkos mokymo centro Druskininkų filiale ir Šiaulių darbo rinkos mokymo centre. Profesinės reabilitacijos centruose rekonstruotos ir pritaikytos

neįgaliųjų profesinės reabilitacijos poreikiams patalpos, kuriose įrengti mokymo kompleksai – mokomoji kavinė-baras, mokomasis viešbučio kompleksas, teorinių žinių patikrinimo klasės, neįgaliųjų poilsio kambariai, medicininiai punktai bei kitos darbo ir pagalbinės mokomojo komplekso patalpos. Šių mokymo centrų infrastruktūra pritaikyta įvairių negalią turintiems žmonėms: akliems ir silpnaregiams, su fizine negalia (ribota judėjimo laisvė ir kt.), su intelekto ir psichikos negalia, turintiems klausos negalią, žmonėms su kompleksine negalia.

Centruose klientai gali naudotis profesinės reabilitacijos paslaugomis „komplektu vienoje vietoje“:

- profesinis konsultavimas ir orientavimas;
- konkrečiam asmeniui tinkamų reabilitacijos paslaugų parinkimas ir suplanavimas;
- socialinės kompetencijos ugdymas;
- paklausios profesijos mokymas;
- pagalba ieškant darbo ir įsidarbinus, adaptacinio laikotarpio metu;
- maitinimo ir apgyvendinimo paslaugos;

Profesinės reabilitacijos centruose neįgalieji gali įgyti profesines kvalifikacijas būtinas darbui viešbučiuose ir maitinimo įstaigose: virtuvės darbuotojų, barmenų, padavėjų, valytojų, kambarinių, kasininkų, viešbučių kavinių, restoranų administratorių profesijų.

Druskininkų mokymo centre įrengtoje modernioje kompiuterių klasėje, neįgalieji galės mokytis kompiuterinės buhalterinės apskaitos, kompiuterinio projektavimo, maketavimo, grafikos.

Vilniaus mokymo centre sumontuota moderni baro ir virtuvės įrangos linija, atitinkanti visus šiuolaikiniai virtuvei keliamus reikalavimus – nuo indų plovimo linijos iki modernių kepimo, virimo, produktų apdorojimo, šaldymo įrengimų, įrengti kasos aparatai – terminalai. Su šia įranga bus galima mokyti ne tik virtuvės darbuotojus, bet ir Lietuvos maisto pramonei reikalingų profesijų: kulinarų, konditerių, itin paklausios kepėjų profesijų.

Šiandien LDRMT mokymo centrai siūlo **daugiau nei 40** profesinių mokymo programų negalią turintiems žmonėms

**SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO 2008 M. SAUSIO 15 D.
ĮSAKYMU NR.A1-23 NUSTATYTŲ 2008 METŲ VEIKLOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ BEI
JIEMS PASIEKTI RODIKLIŲ VYKDYMAS**

Uždavinys 1.3.1.1. tobulinti informavimo, profesinio orientavimo ir konsultavimo paslaugų sistemas, atsižvelgiant į pokyčius darbo rinkoje, gerinti teikiamų paslaugų kokybę.

Siekiant tobulinti profesinio orientavimo paslaugų sistemą Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba vykdė Profesinio orientavimo strategijos įgyvendinimo plano 2008 metų priemones.

Minėtame plane numatytas 2.1.3., 2.2.4., 3.1.4. priemonės tarnyba įgyvendino ESF BPD 2.4. priemonės projekto „Profesinio orientavimo sistemos sukūrimas ir diegimas“ lėšomis:

Įgyvendinant 2.1.3. priemonę „*Organizuoti profesinio tinkamumo testų bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo dalyviams parengimą ir jų taikymą profesinio orientavimo centruose*“ iš Vokietijos testų ir psichologinės literatūros leidyklos Hogrefe-Verlag GmbH & Co buvo įsigytas, išverstas, adaptuotas ir išleistas lietuvių kalba KG Martin Irle ir Wolfgang Allhoff Profesinių interesų testas PIT II.

Koordinuojant 2.2.4. priemonės „*Organizuoti psichologinio tyrimo metodikų įsigijimą ir adaptavimą*“ įgyvendinimą 2008 metais parengtos ir išleistos 3 psichologinio įvertinimo metodikos:

- 1) Rudolf Amthauer. Praktinio techninio supratimo testas (PTV).
- 2) Rudolf Amthauer, Burkhard Brocke, Detlev Liepman, Andre Beauducels. Intelektu struktūros testas 2000 R (IST 2000 R).
- 3) Adolf Otto Jager, Klaus Althoff. Wilde intelekto testas (WIT).

Koordinuojant 3.1.4. priemonės „*Parengti profesijos konsultantų kvalifikacijos tobulinimo programas*“ įgyvendinimą 2008 metais parengtos Profesijos konsultantų kvalifikacijos tobulinimo poreikių nustatymo metodika ir Profesinio konsultavimo specialistų kvalifikacijos tobulinimo programa, kurią sudaro 4 moduliai po 120 akademinį val.: „Profesinės karjeros tyrimai“, „Darbo rinkos vadyba ir tyrimai“, „Gebėjimų įvertinimas ir darbo paieška“, „Individualus ir grupinis konsultavimas“. Išbandant kvalifikacijos programą projekto lėšomis, dalyvavo 50 teritorinių darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybų profesinio konsultavimo specialistų – profesijos konsultantų, psichologų.

Profesinio orientavimo strategijos įgyvendinimo plano 5.2.4. priemonė „*Rengti akredituotų profesinio informavimo taškų ir profesinio orientavimo centrų aprūpinimo informacine bei metodine literatūra bei profesijos patarėjų ir konsultantų kvalifikacijos tobulinimo metinius planus ir juos vykdyti*“:

- 1) Parengta leidinio „Profesinio orientavimo metodai ir technikos“ I dalis konsultavimo tarnybų specialistams apie profesinio konsultavimo praktiką;
- 2) Parengtas ir išleistas leidinys „Siek, planuok, veik“, skirtas jaunimui, siekiančiam įgyti profesiją ir planuoti karjerą;
- 3) Sudaryta galimybė per Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centrą akredituotus profesinio informavimo taškus aprūpinti informacinio leidinio „Lietuvos profesijų klasifikatorius“, antru, pataisytu ir papildytu, leidimu.

Rodiklis 1.3.2.1. sukurti naujas informavimo ir konsultavimo paslaugas, teikiamas elektroniniu būdu, įvairių grupių klientams.

Siekiant įgyvendinti šį uždavinį, Tarnybos ir teritorinių tarnybų specialistų darbo grupė, įvertino teritorinių tarnybų aptarnaujamų regionų specifiką bei galimybes tobulinti ir plėtoti profesinio orientavimo paslaugas teikiamas elektroniniu būdu. Ji parengė registracijos internetu į profesinio konsultavimo užsiėmimus, vykstančius teritorinėse tarnybose, koncepciją bei techninę užduotį.

Realizavus techninę užduotį, naują profesinio orientavimo paslaugą – „registracija internetu į profesinį konsultavimą“ 2009 metų I ketvirtį planuojama išbandyti ir įdiegti visose teritorinėse darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybose bei pradėti teikti klientams pagal poreikį.

Vadovaujantis Lietuvos profesijų klasifikatoriaus nuostatais (Žin., 2001, Nr. 21-708), Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba, Lietuvos profesijų klasifikatoriaus tvarkymo įstaiga, registruoja profesijų duomenis, pagal poreikį juos atnaujina, tvarko kompiuterinę klasifikatoriaus duomenų bazę ir užtikrina klasifikatoriaus duomenų apsaugą.

2008 m. Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba tvarkė ir atnaujino Lietuvos profesijų klasifikatorių (LPK): registravo profesijų duomenis, pagal poreikį juos atnaujino, organizavimo klasifikatoriaus duomenų atnaujinimo ir naujų profesijų duomenų vertinimo ekspertų komisijos darbą.

2008 metais buvo parengta 200 profesijų aprašų. Profesijų aprašai yra orientuoti į konkrečią darbinę veiklą ir yra naudingi, priimant atitinkamus sprendimus asmenims, dar nepradėjusiems profesinės karjeros, dirbantiems ar ieškantiems darbo, taip pat darbdaviams. Aprašuose pateikiama naujausia įgūdžių, patirties, interesų bei kvalifikacinių reikalavimų informacija, kuri atspindi darbo rinkos situaciją Lietuvoje.

Per 2008 m. buvo parengtas aiškinamasis žodynėlis „Medicinos profesijų terminų trikalbis žodynėlis“. Valstybinė lietuvių kalbos komisija aprobavo ir įvertino žodynelį.

Minėtas žodynėlis yra trikalbių (lietuvių-anglų-prancūzų) aiškinamųjų žodynėlių „Vadovai ir vadybininkai“ ir „Inžinieriai, technikai ir technologai“ tęsinys. Žodynėliai siejami su „Lietuvos profesijų klasifikatoriumi“, kurio paskirtis – tiksliai pavadinti kiekvieną profesiją ir ją apibrėžti, atsižvelgiant į Europos Sąjungos šalyse nusistovėjusią vartoseną.

2008 m. parengus naują Lietuvos profesijų klasifikatoriaus svetainę, į klasifikatoriaus duomenų bazę buvo įvesti 572 naujos redakcijos profesijų grupių ir pogrupių aprašai, įvesta daugiau kaip 3000 profesijų pavadinimų anglų kalba, taip pat profesijų pavadinimų raktažodžių lietuvių ir anglų kalbomis.

Tarptautinė darbo organizacija 2008 m. kovo mėn. patvirtino atnaujintą Tarptautinį standartinį profesijų klasifikatorių (ISCO–08). Atsiliepiant į Eurostat kvietimą Europos Sąjungos valstybėms diegti naują Tarptautinį standartinį profesijų klasifikatorių ir nuo 2010 m. nacionalinių statistikos tarnybų atliekamuose tyrimuose pradėti jį naudoti, kartu su Statistikos departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės rengiamasi ISCO-08 diegimui.

Profesijų klasifikatorius yra naudojamas 13 Statistikos departamento atliekamų tyrimų: gyventojų ir būstų surašyme, gyventojų užimtumo, laisvų darbo vietų, gyvenimo sąlygų, namų ūkio biudžeto, darbo užmokesčio struktūros ir kituose statistiniuose tyrimuose.

Rodiklis 1.3.2.2. parengti psichologinio tyrimo metodikų taikymo profesinio orientavimo centruose standartą bei specialistus dirbti su trimis adaptuotais profesinio tinkamumo įvertinimo testais.

Siekiant tobulinti paslaugų kokybę parengtas Psichologinio įvertinimo metodikų taikymo institucijose, vykdančiose profesinio orientavimo veiklą, standartas. Šis standartas apibrėžia psichologinio įvertinimo taikymą profesinio orientavimo tikslais, nurodo reikalavimus psichologinį įvertinimą atliekančių psichologų kompetencijai, aprašo psichologinio įvertinimo instrumentus, naudojamus profesinio orientavimo praktikoje institucijose, teikiančiose profesinio orientavimo paslaugas ir vykdančiose jų priežiūrą.

Bendradarbiaujant su Vilniaus universiteto psichologijos katedra organizuotas 40 Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos ir pavaldžių teritorinių darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybų specialistų (psichologų) mokymas dirbti su „Intelektu tyrimas IST 2000R, WIT ir PTV testais“. Psichologai išmoko įvertinti asmens intelektinius ir kognityvinius gebėjimus taikant minėtus testus, įgijo įgūdžius, reikalingus testo rezultatų integravimui į bendrą asmens psichologinį įvertinimą.

Rodiklis 1.3.2.3. vykdyti profesinio orientavimo centrų akreditavimą pagal poreiki.

2008 metais buvo atlikti Klaipėdos ir Utenos teritorinių tarnybų daliniai vertinimai bei įteikti akreditacijos pažymėjimai. Šios tarnybos 2007 m. buvo akredituotos su sąlyga ir įsipareigojo per nustatytą terminą pašalinti nurodytus trūkumus.

Siekiant užtikrinti Profesinio orientavimo strategijos tęstinumą bei efektyviau pasirengti, suplanuoti ir įsisavinti 2007 – 2013 m. programavimo periodo Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir bendrojo finansavimo lėšas, skiriamas profesiniam orientavimui, Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba parengė Profesinio orientavimo strategijos darbo rinkos sistemoje projekto metmenis, kurių pagrindu 2009 metais bus rengiama Profesinio orientavimo darbo rinkos sistemoje strategija ir veiksmų programa.

Parengtame strategijos projekte įvertinta profesinio orientavimo darbo rinkoje sistemoje svarba ir vaidmuo šalies ekonominės bei socialinės raidos perspektyvai, atlikta esamos padėties analizė, įvertinta teisinė aplinka, institucinė infrastruktūra, atlikta SSGG analizė. Apibrėžta profesinio orientavimo darbo rinkos sistemoje misija, vizija, išskirti pagrindiniai strateginiai tikslai bei uždaviniai. Numatomi šie pagrindiniai strateginiai tikslai - sudaryti reikiamas teises-institucines sąlygas profesinio orientavimo strategijos darbo rinkos sistemoje įgyvendinimui, gerinti profesinio orientavimo darbo rinkos sistemoje paslaugų prieinamumą ir kokybę, tobulinti profesinio orientavimo komunikacines sistemas.

Rodiklis 1.3.2.4. organizuoti pareigūnų ir karių, išleidžiamų į pensiją, profesinio orientavimo į kitas veiklos sritis programos vykdymą.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pavedimu Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba vykdė Pareigūnų ir karių, išleidžiamų į pensiją, socialinio prisitaikymo, medicininės reabilitacijos bei profesinio orientavimo į kitas veiklos sritis sistemos sukūrimo programą (toliau – Programa). Programoje numatytas socialinio prisitaikymo ir profesinio orientavimo priemonių organizavimas pareigūnams ir kariams, išeinantiems į pensiją ar išleidžiamiems į atsargą, siekiant padėti pasirinkti jiems naują profesiją, palengvinti jų socialinį prisitaikymą ir pereinamąjį laikotarpį, kuriuo jie įsitvirtina naujoje darbo aplinkoje.

Per ataskaitinį laikotarpį visose teritorinėse tarnybose buvo parengta metodinė medžiaga, skirta KAM ir VRM institucijų personalo darbuotojams, atsakingiems už pareigūnų ir karių profesinio orientavimo programos vykdymą. Vilniaus darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos specialistai apmokė 17, Kauno – 19, Klaipėdos – 16, Šiaulių – 16, Panevėžio – 15, Alytaus

– 31, Utenos – 42 personalo darbuotojus, atsakingus už programos vykdymą. Iš viso per 2008 m. apmokyti 156 KAM ir VRM institucijų darbuotojai.

2008 m. iš viso konsultuota 330 karių ir pareigūnų.

Visuose regionuose, kur buvo vykdoma Pareigūnų ir karių profesinio orientavimo programa, buvo organizuoti efektyvumo tyrimai, apklausiant programoje dalyvavusius asmenis bei personalo darbuotojus. Iš viso programos efektyvumo apklausose dalyvavo 307 asmenys. Apklausų rezultatai rodo, kad personalo specialistai visų pirma patys norėtų išbandyti šias paslaugas. Kariai ir pareigūnai, dalyvavę apklausose, nurodė, jog profesinio orientavimo užsiėmimų reikia dažniau, daugiau ir ilgesnių.

Respondentai taip pat teigė, kad šios paslaugos yra reikalingos. Pagrindinėmis to priežastimis įvardijamos asmeninės karjeros planavimas rengiantis artimiausioje ateityje ar tolimesnėje perspektyvoje išeiti į pensiją, bei žinios ir įgūdžiai reikalingi dirbant tiesioginį darbą.

Dauguma pareigūnų ir personalo specialistų mano, jog profesinio orientavimo paslaugos turi būti teikiamos nuolat - nuo tarnybos pradžios iki išėjimo į pensiją.

Uždavinys 1.3.1.2. plėtoti suaugusiųjų profesinio mokymo galimybes, laiku aprūpinant darbo rinką paklausiomis ir lanksčiai pritaikomomis programomis dirbančiųjų, bedarbių ir darbuotojų, ispėtu apie atleidimą, profesiniam mokymui ir neformaliajam švietimui bei specializuotas programas, skirtas dėl vaikų auginimo pasitraukusiems ir darbo rinkos tėvams, kad jie lengviau galėtų grįžti į darbo rinką, pagyvenusiems asmenims, socialinės atskirties grupėms.

Įgyvendindama šį uždavinį bei siekdama gerinti sąlygas darbo ir šeimos įsipareigojimų derinimui Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba koordinavo *Nacionalinės demografinės (gyventojų) politikos strategijos šeimos gerovės 2008-2010 metų priemonių plano priemonės 2.1. „įtraukti jaunimą ir tėvus, siekiančius grįžti į darbo rinką po vaikų auginimo, į motyvacijos dirbti ir (ar) mokytis“* programas. Iš viso pagal šias programas 2008 metais konsultuoti 1449 suaugę asmenys (motinos, tėvai, globėjai auginantys vaiką iki 8 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų), iš jų 1350 moterų.

Atsižvelgiant į specifiką regionuose 2008 m. buvo sukurtos naujos motyvacijos didinimo bei aktyvios darbo paieškos programos: „Asmenų, auginusių vaikus ir grįžtančių į darbo rinką, asmenybės potencialo plėtotė bei kompetencijų vertinimas“ (Šiaulių DRMKT), Asmeninių galimybių ir vidinių resursų atskleidimas, mažinant socialinės atskirties riziką, Socialinių įgūdžių, padedančių prisitaikyti prie pokyčių, ugdymas, Moterų, iškritusių iš darbo rinkos pasitikėjimo savimi ir adekvataus savęs vertinimo stiprinimas (Panevėžio DRMKT).

Klaipėdos teritorinė tarnyba 2008 metais įgyvendino priemones asmenims, siekiantiems grįžti į darbo rinką po vaikų auginimo Klaipėdos ir Tauragės apskrityse.

2008 metais Klaipėdos teritorinės tarnyba Klaipėdos ir Tauragės apskrityse iš viso konsultavo 3612 jaunų asmenų, iš jų - 2836 (79 %) moksleiviai, 776 (21 %) jauni asmenys iki 25 m., registruoti darbo biržoje. Konsultavo 224 pedagogus, bei 7 moksleivių tėvus. Jaunimui suteiktos - 1709 individualios konsultacijos bei vykdyta 1930 grupinio darbo priemonių.

Atlikta Klaipėdos ir Tauragės apskričių gyventojų paslaugų poreikio apklausa. Apklausos rezultatai parodė, kad dauguma tiriamųjų pageidauja tokių profesinio orientavimo paslaugų: savo galimybių darbo rinkoje, asmenybės tinkamumo pasirinktai veiklos sričiai įvertinimo, situacijos darbo rinkoje pristatymo, profesijos keliamų reikalavimų pateikimo, efektyvių darbo paieškos būdų pristatymo. Apklaustieji pageidavo psichologinio konsultavimo paslaugų suteikimo gerinant psichologinę savijautą, stiprinant pasitikėjimą savimi bei sprendžiant konfliktines situacijas.

Atsižvelgiant į apklausos rezultatus Klaipėdos teritorinės tarnybos specialistės (psichologės) teikė informaciją profesijos ir darbo suderinamumo klausimais bei konsultavo atokiose savivaldybių seniūnijose gyvenančius asmenis profesijos, mokymo įstaigos pasirinkimo klausimais, profesinio tinkamumo, psichologinio įvertinimo klausimais: Klaipėdos apskrityje konsultavo bedarbius iš Skuodo rajono Mosėdžio, Barstyčių, Lenkimų, Notėnų seniūnijų, taip pat Šilutės, Kretingos rajonų atokiose savivaldybių seniūnijose gyvenančius asmenis profesijos, persikvalifikavimo ir profesinės kvalifikacijos kėlimo klausimais. Klaipėdos, Tauragės apskričių atokiose savivaldybių seniūnijose vykdė bedarbių atranką į darbo rinkos profesinio mokymo programas.

Buvo suteiktos 164 individualios konsultacijos jaunimui ir tėvams, siekiantiems grįžti į darbo rinką po vaikų auginimo. Individualių konsultacijų tikslas – motyvuoti asmenis, ieškant naujų galimybių įsitvirtinant darbo rinkoje, stiprinti pasitikėjimą savimi, suteikti informaciją apie profesijos pasirinkimo, keitimo, persikvalifikavimo galimybes.

Vykdytos pasitikėjimo savo gebėjimais ir galimybėmis darbo rinkoje ugdymo programos jaunimui ir tėvams, siekiantiems grįžti į darbo rinką po vaikų auginimo. Programose dalyvavo 125 asmenys.

2008 metais Klaipėdos teritorinės tarnybos psichologės konsultavo anksti švietimo sistemą palikusį jaunimą (15-24 metų) bei įgyvendino socialinių įgūdžių ugdymo programas Klaipėdos ir Tauragės apskrityse. Klaipėdos teritorinės tarnybos organizuojuose socialinių įgūdžių ugdymo programose dalyvavo 110 anksti švietimo sistemą palikusiu jaunų asmenų. Specialistės organizavo 14 priemonių programose „Savęs pažinimas ir mokymosi motyvacija“, „Profesinės karjeros planavimas“, „Mokymosi ir darbo galimybių įvertinimas“, kurių trukmė - 66 valandos. Šiems

asmenims buvo suteikta informacija apie suaugusiųjų mokyklas, darbo rinkos profesinio mokymo programas, situaciją darbo rinkoje bei stiprinta mokymosi motyvacija.

2008m. Panevėžio darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje 59 asmenys dalyvavo atrankose į profesinio mokymo programas. 23 asmenys dalyvavo aktyvinimo darbo rinkoje programoje, 3 asmenys – motyvacijos aktyviai darbo paieškai programoje, 32 – aktyvios darbo paieškos gebėjimų ugdymo programose.

2008 m. Panevėžio darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje vyko Darbo galimybių programa. Programos tikslas – pakeisti bedarbių nuostatas ir plėsti įdarbinimo galimybes, ugdant darbinius ir socialinius įgūdžius. Programos metu dalyviai gauna informaciją apie galimybę mokytis, kelti kvalifikaciją, padėti darbo rinkoje, galimybę pradėti savo verslą, įvairių fondų ir organizacijų paramą. 2008 m. Darbo galimybių programoje dalyvavo 6 moterys, siekiančios grįžti į darbo rinką po vaikų auginimo. Programos dalyvės susitiko su Tarnybos socialiniais partneriais Panevėžio verslo konsultaciniame centre bei susipažino su centro veikla ir galimybėmis pradėti savo verslą. Moterys sėkmingai baigė centro organizuojamus kursus „Verslo pradžia“.

Per 2008 m. Panevėžio tarnybos motyvacijos didinimo ir aktyvinimo darbo rinkoje programose dalyvavo 110 asmenų (jaunimas iki 25 m.). 19 asmenų dalyvavo motyvacijos mokytis ir dirbti programose (6 priemonės, 9 val.). 75 asmenys – aktyvinimo darbo rinkoje, tuo pačiu motyvuojant dirbti ir skatinant aktyvią poziciją darbo paieškoje (13 priemonių, 22 val.). 16 asmenų dalyvavo psichologinio švietimo 7 programose (16 valandų), kurių metu skatinama vidinė motyvacija aktyviai integruotis į darbo rinką.

2008 m. Panevėžio tarnyboje vyko meno terapijos grupiniai užsiėmimai. Programos tikslas - gražinti į darbo rinką ilgesnį laiką nedirbusius žmones. Užsiėmimus lankė 10 žmonių. 6 užsiėmimus lankė asmenys – motinos, siekiančios grįžti į darbo rinką po vaikų auginimo. Programa vedama pagal iš anksto parengtą programą. Užsiėmimų metu skatinama saviraiška ir savirealizacija. Vertinant užsiėmimų efektyvumą 2 moterys persikvalifikavo, 4 – grįžo į darbo rinką. 2008 m. buvo atnaujintas Panevėžio tarnybos parengtas lankstinukas „Pagalba moterims“.

Per 2008 metus Alytaus darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje Aktyvios darbo paieškos ir darbo gebėjimų ugdymo programose Alytaus ir Marijampolės apskrityse dalyvavo 8 jaunuoliai iki 25 metų amžiaus (8 proc. programos dalyvių), 5 auginančios vaikus iki 8 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų moterys; dėl profesinės karjeros ir aktyvios savarankiškos darbo paieškos individualiai konsultuoti 354 jauni iki 25 metų amžiaus asmenys, 166 moterys, auginančios vaikus iki 8 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų. Motyvacijos didinimo programoje ilgalaikiams bedarbiams dalyvavo 14 jaunuolių iki 25 metų amžiaus ir 7 auginančios vaikus iki 8 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų. Aktyvinimo darbo rinkoje priemonėse ilgalaikiams bedarbiams dalyvavo

21 nekvalifikuotas jaunuolis ir 11 atokiose kaimo vietovėse gyvenančių, auginančių vaikus iki 8 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų moterų. 26 jaunuoliai, besimokantys Alytaus jaunimo ir suaugusiųjų mokykloje, dalyvavo programoje „Profesinės karjeros planavimas“.

Bendradarbiaujant su Alytaus rajono Butrimonių seniūnija, Alytaus darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba vykdė 2 programas „Priklausomybės ligų gydymo galimybės“, „Tėvų ir vaikų emocinio ryšio svarba mokymosi motyvacijai“ rizikos grupės daugiavaikėms šeimoms, kuriose dalyvavo 21 šeimos tėvai, iš jų 18 moterų. Šių programų tikslas - atsakingos tėvystės įgūdžių ugdymas ir motyvavimas profesinės kvalifikacijos tobulinimui bei aktyviai darbo paieškai.

Bendradarbiaujant su Alytaus rajono Alovės seniūnija ir „SOS vaikų kaimų bendruomene“, Alytaus tarnyba individualiai konsultavo 3 šeimas, dėl tėvystės įgūdžių stokos susiduriančias su vaikų ugdymo ir darbo derinimo sunkumais, bendradarbiaujant su VšĮ „Šeimos pagalbos centras“, individualiai konsultavome 4 vaikus globojančias šeimas.

2008 metais Utenos darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos konsultantai baigė vykdyti apklausą regione pagal sudarytą klausimyną, skirtą asmenims, pasitraukusiems iš darbo rinkos dėl vaikų auginimo. Buvo apklausta šimtas šios grupės asmenų. Tyrimo tikslas – išsiaiškinti aptarnaujamo regiono asmenų, pasitraukusių iš darbo rinkos dėl vaikų auginimo, padėties darbo rinkoje ypatybes, įvertinti jų darbinės motyvacijos lygį, išskirti pagrindines nedarbo priežastis, įvertinti savo įsidarbinimo perspektyvas. Taip pat išsiaiškinti asmenų, pasitraukusių iš darbo rinkos dėl vaikų auginimo, poreikį Utenos darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos teikiamoms paslaugoms. Bus atlikta gautų tyrimo rezultatų analizė bei parengtos išvados dėl tolimesnio asmenų, pasitraukusių iš darbo rinkos dėl vaikų auginimo, profesinio orientavimo krypties.

Kauno darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje konsultuoti 896 jauni asmenys iki 25 m. asmenys (556 konsultacijos, 1662 val.) ir 125 asmenims (motinos, tėvai, globėjai auginantys vaiką iki 8 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų) suteikta 140 konsultacijų, kurios truko 464 val.

Įgyvendinant *Nacionalinės demografinės (gyventojų) politikos strategijos šeimos gerovės 2008-2010 metų priemonių plano* priemones, 2008 m. Vilniaus DRMKT konsultuoti 266 asmenys, siekiantys grįžti į darbo rinką po vaikų auginimo, iš jų 250 moterų ir 255 registruoti Vilniaus apskrities teritorinėse darbo biržose, 7 nedarbantys ir neregistruoti teritorinėse darbo biržose ir 4 įspėti apie atleidimą.

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba koordinavo *Nacionalinės gyventojų senėjimo pasekmių įveikimo strategijos įgyvendinimo 2005-2013 metų priemonių įgyvendinimą* pavaldžiose teritorinėse darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybose ir darbo rinkos mokymo centruose.

2008 m. darbo rinkos mokymo centruose iš viso tęstinio darbo rinkos profesinio mokymo programose dalyvavo 1693 vyresnio amžiaus darbingi asmenys, vyresni nei 50 m.; iš jų 525 moterys, (tai sudaro 31 proc. vyresnio amžiaus dalyvių skaičiaus). Palyginus ataskaitinius 2008 metus su 2007 m. laikotarpiu, kai darbo rinkos profesiniame mokyme dalyvavo 2691 vyresnis nei 55 m. asmuo šis skaičius sumažėjo 37 proc. ir sudaro 7,2 proc. nuo visų 2008 m. profesiniame mokyme dalyvavusių suaugusiųjų.

Paklausiausiomis mokymo programų sritimis tarp vyrų buvo keltuvų mašinisto, krovinių kabinėtojų, kranų operatoriaus, staliaus, plytelių klojėjo, kūriko, degalinės operatoriaus, suvirintojo elektra, autokrautuvo vairuotojo mokymo programos; tarp moterų paklausiausios – pardavėjo, virėjo, valytojo, dailiųjų rankdarbių, lengvų drabužių siuvėjo, siuvėjo – operatoriaus mokymo programos.

Per 2008 metus Teritorinės darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos, konsultavo 1694 vyresnio amžiaus darbingi asmenys, tame tarpe –1138 moteris (67,2 proc.).

Vilniaus darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos programoje „Gebėjimų ir įgūdžių sėkmingai konkuruoti darbo rinkoje ugdymas“ vyresnio amžiaus asmenims dalyvavo 16 dalyvių. Baigiantis grupei įsidarbino 4 dalyviai (buhalterijos, socialinio darbo, pedagogikos srityje), 3 dalyviai turi konkrečių planų mokytis/persikvalifikuoti (slaugos, dekoratyvinės kosmetikos, apdailos kursuose).

Alytaus darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba konsultavo 236 asmenis, kuriems daugiau nei 55 metai. Itin daug dėmesio buvo skirta bankrutavusios AB „Alytaus tekstilė“ darbuotojams. Didelė jų dalis yra vyresnio amžiaus žmonės. Vykdytos aktyvios darbo paieškos ir darbo gebėjimų ugdymo programos „Streso valdymas“, „Aktyvi pozicija ieškant darbo“, „Pasitikėjimo savimi stiprinimas“. 15 neįgalių vyresnio amžiaus asmenimis asmenų suteiktos individualios psichologo konsultacijos. 24 senjorai dalyvavo programoje „Efektyvus konfliktų valdymas ir derybos“, darbas buvo organizuotas bendradarbiaujant su Lietuvos artrito asociacijos Alytaus „Artrito“ klubo nariais. 25 atokiose vietovėse gyvenančios vyresnio amžiaus moterys dalyvavo paskaitoje „Kaip prisistatyti ieškant darbo“. 13 vyresnio amžiaus asmenų dalyvavo programoje apie pokyčių valdymą. Dalyviai buvo skatinami imtis individualios veiklos, būti aktyviais, labiau pasitikėti savimi.

Alytaus tarnybos pastangomis vyresnio amžiaus moterys ir moterys, į darbo rinką grįžtančios po ilgesnės pertraukos, dalyvavo programoje „Karjeros projektavimas“. Užsiėmimus 3 grupėse lankė 36 moterys. Dauguma šių dalyvių gyvena atokiose kaimo vietovėse, todėl jos susiduria su dideliais sunkumais darbo paieškoje. Moterys buvo skatinamos ieškoti individualios veiklos būdų, įvairesnių savirealizacijos galimybių.

Kauno darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje „Vyresnio amžiaus asmenų socialinė integracija“ programos 10 užsiėmimų, kurie vyko 2007.12.12 – 2008.02.26, iš viso dalyvavo 11 asmenų. Užsiėmimus pastoviai lankė 6 - 8 asmenys, kiti dėl sveikatos būklės ir kitų priežasčių užsiėmimus lankė nereguliariai. Atsižvelgiant į grupės narių lūkesčius ir asmeninę situaciją, nagrinėti 4 programos moduliai: Brandaus amžiaus tarpsnio aptarimas, Asmeninę sėkmę įtakojantys veiksniai, Darnūs tarpasmeniniai santykiai, Sugebėjimų prisitaikyti prie pokyčių lavinimas. Per 2008 metus profesinio informavimo ir konsultavimo paslaugos bendra tvarka suteiktos 405 asmenims t. y. 55 m. ir vyresniems asmenims: 62 suteikta individuali konsultacija, 343 lankėsi grupiniuose užsiėmimuose.

2008 metais Klaipėdos darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba vykdė 64 valandų neformalaus mokymo programą „Vyresnio amžiaus asmenų socialinė integracija“ vyresniems nei 60 metų ieškantiems darbo asmenims. Programoje dalyvavo 10 vyresnio amžiaus moterų iš Klaipėdos pagyvenusių žmonių organizacijos „Trečiasis amžius“. Įvyko 16 užsiėmimų. Programos dalyviai išklausė šias temas: sugebėjimų prisitaikyti prie pokyčių, gyvenimo pilnatvė ir savęs įprasminimas, gyvenimo tikslų formulavimas ir įgyvendinimas.

Panevėžio tarnyboje individualių ir grupinių konsultacijų metu konsultuotas 101 vyresnio amžiaus asmuo. Iš jų 19 vyresniojo amžiaus asmenys dalyvavo atrankose į profesinio mokymo programas. Individualiai integracijos į darbo rinką klausimais konsultuota 30 vyresnio amžiaus klientų. Psichologinio švietimo užsiėmimuose dalyvavo 14 asmenų. Darbo galimybių programoje dalyvavo 1 asmuo virš 55 metų. 22 asmenys dalyvavo motyvacijos aktyviai darbo paieškai didinimo programose. 9 asmenys – aktyvinimo darbo rinkoje programose. 6 asmenys – aktyvios darbo paieškos gebėjimų ugdymo programose.

Šiaulių darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje individualių ir grupinių konsultacijų metu konsultuota 554 vyresniojo amžiaus asmenys. Iš jų profesinio informavimo klausimais konsultavosi 30 vyresniojo amžiaus asmenų, atrankoje į profesinio mokymo programas dalyvavo 111 asmenų. Grupiniame darbe dalyvavo 413 asmenų. Lapkričio – gruodžio mėn. Telšių Trečiojo amžiaus universiteto dalyviams organizuoti 3 užsiėmimai pagal neformaliojo mokymo programą „Vyresniojo amžiaus asmenų socialinė integracija“.

2008 metais Utenos darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos Ignalinos grupės konsultantai Ignalinos darbo biržos Visagino informacijos ir konsultacijų centre kiekvieną savaitę pagal parengtas programas teikė individualias ir grupines konsultacijas atleistiems, išpėtiems apie atleidimą ir dirbantiems Ignalinos AE darbuotojams bei jų šeimos nariams, 2008 metais buvo individualiai konsultuoti rusų kalba 196 Ignalinos AE darbuotojai, iš jų:

- 56 atleisti iš darbo vyresnio amžiaus (50+) asmenys (t.sk. 22 moterys),

- 103 įspėti apie atleidimą asmenys, visi priešpensinio amžiaus (t.sk. 28 moterys),
- 37 dirbantys vyresnio amžiaus (50+) asmenys, (t.sk. 8 moterys).

Būtina pažymėti, kad Ignalinos AE darbuotojas yra aukštos kvalifikacijos, pasižymi intelektu, stipria motyvacija, moka anglų kalbą, tačiau vengia bendrauti lietuvių kalba ir tai menkina gebėjimą prisitaikyti prie Lietuvos darbo rinkos poreikių.

Vykdamas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pavedimą **organizuotas eksperimentinis kvalifikacijos vertinimo užduočių parengimo ir egzaminų vykdymas.**

Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija su Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba atliko 46 kvalifikacijos vertinimo užduočių, vertinimo rekomendacijų, skirtų kvalifikacijos egzaminų vertintojams bei metodinių rekomendacijų, kaip organizuoti kvalifikacijos egzaminą įvairiomis formomis parengimo paslaugas bei parengė 35 kvalifikacijos egzaminų teorinės ir praktinės dalies recenzijas. Taip pat Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija atliko kvalifikacijos egzaminų vykdymo (egzaminuoti 3002 asmenys) bei 129 kvalifikacijos egzaminų komisijos narių mokymo paslaugas.

Rodiklis 1.3.2.5. parengti darbuotojų saugos ir sveikatos bei neįgalųjų profesinei reabilitacijai pritaikytas 4 naujas mokymo programas, atnaujinti 10 mokymo programų bei parengti 10 praktinio mokymo, vykdomo mokymo įstaigoje, aprašus bei parengti ir įgyvendinti 5 mokymo programas, skirtas bendriesiems gebėjimams ugdyti ir lavinti.

Rodiklis	Pasiektas rezultatas
Parengti darbuotojų saugos ir sveikatos bei neįgalųjų profesinei reabilitacijai 4 naujas mokymo programas	Parengtos 5 naujos mokymo programos darbui su potencialiai pavojingais įrenginiais: <ol style="list-style-type: none"> 1. Lynų kelių priežiūros meistro mokymo programa 2. Lynų kelių elektromechaniko mokymo programa 3. Lynų kelių operatoriaus mokymo programa 4. Eskalatorių priežiūros meistro mokymo programa 5. Eskalatorių elektomechaniko mokymo programa
Atnaujinti 10 mokymo programų	Atnaujintos programos, kurias baigus suteikiama pirmo lygio kvalifikacija arba teisė atlikti darbą ar funkciją: <ol style="list-style-type: none"> 1. Medicininių autoklavų mokymo programa; 2. Ugniagesybos ir gelbėjimo darbų mokymo programa; 3. 3-čios klasės nario mokymo programa 4. Mažesnės kaip 14 KW galios kompresorių mašinisto mokymo programa 5. Oro kompresorių priežiūros meistro mokymo programa 6. Asmens, atsakingo už katilinės, veikiančios be nuolatinio aptarnaujančio personalo, priežiūrą mokymo programa 7. Energetinių katilų priežiūros meistro mokymo programa 8. Vidutinio slėgio katilų priežiūros meistro mokymo programa

	<p>9. Suskystintų naftos dujų degalinės operatoriaus mokymo programa</p> <p>10. Suskystintų naftos dujų degalinės aptarnavimo vadovo mokymo programa</p> <p>11. Savaeigio platforminio keltuvo operatoriaus mokymo programa</p> <p>12. Degių dujų bei deguonies naudojimo ūkinėms reikmėms operatoriaus mokymo programa</p> <p>13. Degių dujų bei deguonies naudojimo ūkinėms reikmėms vadovo mokymo programa</p> <p>14. Dujotiekių elektrocheminės saugos nuo korozijos įrenginių įrengimo ir eksploatavimo šaltkalvio mokymo programa</p> <p>15. Degių dujų sistemų eksploatavimo vadovo mokymo programa</p> <p>16. Dujotiekių elektrocheminės saugos nuo korozijos įrenginių įrengimo ir eksploatavimo vadovo mokymo programa</p> <p>17. Gamtinių ir suskystintų naftos dujų sistemų eksploatavimo šaltkalvio mokymo programa</p> <p>18. Vartotojų dujų sistemų su įrenginiais iki ir daugiau 120 kW galios eksploatavimo vadovo</p> <p>19. Vartotojų dujų sistemų su dujas deginančiais įrenginiais iki 120 kW galios eksploatavimo vadovo mokymo programa</p>
<p>Parengti 10 praktinio mokymo, vykdomo mokymo įstaigoje, aprašus</p>	<p>Praktinio mokymo užduoties aprašo tikslas - padėti mokytojams organizuoti praktinio mokymo užsiėmimus, kurių metu mokiniai, atlikdami tikslingai parinktas praktines užduotis, ugdyt pirmuosius profesinius įgūdžius. Apraše parinktos praktinės užduotys turi padėti ugdyti modernių technologijų, medžiagų ir pažangių darbo organizavimo formų taikymo įgūdžius. Šie aprašai, kaip metodinė mokymo medžiaga leidžia tikėtis žymiai aukštesnės praktinio mokymo kokybės.</p> <p>Per 2008 metus parengta 10 praktinio mokymo aprašų:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lankomosios priežiūros darbuotojo mokymo programai 2. Kaimo turizmo verslo organizatoriaus mokymo programai 3. Sandėlininko mokymo programai 4. Kirpimo paslaugų teikėjo mokymo programai 5. Logisto mokymo programai 6. Šaldymo įrengimų mašinisto mokymo programai 7. Gipso kartono atitvarų montuotojo mokymo programai 8. Krosnininko mokymo programai 9. Socialinio darbuotojo padėjėjo mokymo programai 10. Grožio paslaugų teikėjo mokymo programai

Siekiant įvertinti darbo rinkos mokymo programų rengimo ir atnaujinimo poreikį, remiantis Lietuvos darbo biržos duomenimis, Tarnyboje esančia statistine informacija atlikta mokymo programų taikymo analizė, bendrauta su darbo rinkos mokymo centrais, mokymo ir konsultavimo tarnybomis, vadovaujantis jų siūlymais sudarytas naujai rengiamų ir atnaujinamų programų sąrašas.

Į Švietimo ir mokslo ministeriją nusiųsti reikalingi duomenys naujoms ir atnaujintoms mokymo programoms.

Vadovaujantis švietimo ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. ISAK-2492 patvirtinta Studijų ir mokymo programų registravimo tvarka, 2008 metais parengti 3 teikimai Švietimo ir

mokslo ministerijai dėl 27 naujai parengtų ir 20 atnaujintų darbo rinkos mokymo programų duomenų įtraukimo į Studijų ir mokymo programų registrą.

Siekiant tinkamai tvarkyti neformaliojo tęstinio profesinio mokymo mokymo programų sąvadą, sąvadas nuolat papildomas naujais programų duomenimis. Per 2008 metus užregistruotos 129 naujos ir 16 atnaujintų neformaliojo mokymo programų.

Rodiklis	Pasiektas rezultatas
Atlikti paklausių anksčiau parengtų darbo rinkos profesinio mokymo programų analizę ir atnaujinti bei modifikuoti ne mažiau 10 programų, kurias baigus įgyjama profesinė kvalifikacija	Per 2008 m. atnaujintos mokymo programos, kurias baigus įgyjama profesinė kvalifikacija: Lankomosios priežiūros darbuotojo mokymo programa Pedikiūrininko mokymo programa Freoninių šaldymo įrengimų mašinisto remontininko mokymo programa Šaldymo įrengimų mašinisto mokymo programa Logisto mokymo programa Krosnininko mokymo programa Rankinio kalimo kalvio mokymo programa Avarinės elektros stoties dyzelių operatoriaus mokymo programa Savaeigio strėlinio kranų operatoriaus mokymo programa Šaldymo įrengimų mašinisto mokymo programa
Atlikti parengtų ir atnaujintų programų kokybės įvertinimą ir organizuoti jų platinimą	Atliktas 129 naujai parengtų bei 16 atnaujintų neformaliojo mokymo bei 54 naujų ir atnaujintų formaliojo mokymo programų įvertinimas bei nurodytos pastabos, pateikti siūlymai jų koregavimui ir papildymui. Vykdomas nuolatinis darbo rinkos profesinio mokymo programų platinimas mokymo įstaigoms, įmonėms ir organizacijoms.

Koordinuojant siekiančių gauti licenciją mokyti mokyklų, įstaigų, įmonių, organizacijų (toliau – įstaiga) pasirengimo vykdyti darbuotojų saugos ir sveikatos ir profesinio mokymo programas ekspertizę ir ekspertizės aktų išdavimą, organizuotas iš teritorinių darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybų gautų įstaigų, mokyklų, įmonių, organizacijų pateiktų dokumentų ir vertinimo rezultatų dėl įstaigų pasirengimo vykdyti mokymo programas nagrinėjimas ir sprendimų priėmimas Ekspertų komisijoje. Elektroninio ryšio priemonėmis buvo organizuoti 66 Ekspertų komisijos posėdžiai, kurių metu buvo išnagrinėta 66 įstaigų ir jų mokymo padalinių pasirengimas vykdyti mokymo programas. Ekspertų komisijos sprendimu 66 įstaigoms (ir jų mokymo padaliniams) išduoti ekspertizės aktai dėl pasirengimo vykdyti 325 mokymo programas.

2008 metų III ketvirtyje buvo atnaujinta Ekspertų komisijos personalinė sudėtis.

Siekiant diegti Europass tęstinio profesinio mokymo sistemoje, kartu su darbo rinkos mokymo programomis, registruojamomis Studijų ir mokymo programų registre, pateikiama ir

nustatytos formos medžiaga Europass pažymėjimo priedėliui. Pažymėjimo priedėlius galima rasti Švietimo ir mokslo ministerijos Atviroje informavimo ir konsultavimo orientavimo sistemoje (www.aikos.smm.lt) greta kiekvienos darbo rinkos mokymo programos, o juos pasigaminti (atsispausdinti) gali kiekvienas atitinkamą formaliojo mokymo programą mokęsis asmuo.

Europass pažymėjimo priedėlyje pateikta informacija apie asmens, baigusio darbo rinkos mokymo programą įgytas profesines žinias ir kompetenciją. Šis dokumentas leidžia paprastai ir suprantamai pristatyti savo profesinį pasirengimą, ieškoti darbo tiek Lietuvoje, tiek Europoje.

Siekiant atlikti 150 (iki birželio 1 d. -75) formaliojo (tarp jų darbuotojų saugos ir sveikatos), mokymo programų, neformaliojo mokymo programų, bedarbių ir įspėtų apie atleidimą iš darbo darbuotojų neformaliojo švietimo programų vykdymo priežiūrą ir (ar) jų vykdymo kokybės vertinimą, įvertinta 55 mokymo programų vykdymo kokybė 19-oje įstaigų, tame skaičiuje ir pagal darbuotojų saugos ir sveikatos programas. Šių patikrų pasėkoje, galima daryti išvadas, kad mokymo įstaigos laikosi licencijuojamos veiklos sąlygų, tačiau mokymo programų vykdymo kokybė turi būti tobulinama t.y. nuosekliau laikomasi mokymo organizavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų bei tobulinama mokymo organizavimo ir mokymo baigimo dokumentų apskaita.

Rodiklis 1.3.2.6. atlikti bandomąjį projektą (suaugusiųjų) ūkio darbuotojų mokymo sistemos kūrimo prielaidos statybų, medienos, poligrafijos ir spaudos, maisto sektorių segmentuose bei sudėtingų sistemų vadybos klasteryje.

2008 m. atlikta „Žmogiškųjų išteklių poreikio ir efektyvaus žmonių darbo proceso analizė siekiant nustatyti profesijai reikalingų žinių, mokėjimų, sugebėjimų ir įgūdžių visumą naujų statybinių medžiagų, medžio perdirbimo ir technologijų plėtrai Lietuvoje“ studija.

Studijos tikslas – nustatyti ekonomiškai efektyvias veiklos sritis ir žmogiškųjų išteklių poreikį naujų statybinių medžiagų, medžio perdirbimo ir technologijų plėtrai bei įvertinti profesijai reikalingų žinių, mokėjimų, gebėjimų ir įgūdžių visumą; nustatyti kvalifikacijų poreikį Lietuvos statybinių paslaugų ir statybinių medžiagų ekonominiuose sektoriuose.

Šio projekto tikslams pasiekti buvo vykdomas kiekybinis tyrimas – anketinė statybos, statybinių medžiagų ir medienos sektorių atstovų apklausa, kurios tikslas – išaiškinti statybos, statybinių medžiagų ir medienos sektorių dabartines ir ateities tendencijas, specialistų poreikį, įvertinti šiuose sektoriuose dirbančių specialistų kvalifikacijas.

Apklausoje dalyvavo vadovai ir darbo patirtį šiuose sektoriuose turintys specialistai. Įgyvendinant projektą buvo tiriamos energiją taupančių namų statybos sektoriaus kvalifikacijos. LDRMT pateikė pastabas ir pasiūlymus dėl „Įmonės lygmens ekspertų klausimyno“ ir „Darbo vietos lygmens ekspertų klausimyno“, kurie buvo reikalingi kvalifikacijų tyrimui atlikti.

Uždavinys 1.3.1.3. testuoti nacionalinės kvalifikacijų sąrangos sukūrimo projekto veiklą bei dalyvauti parengiant nacionalinės kvalifikacijų sąrangos, suderintos su Europos Sąjungos kvalifikacijų sąrangą, projektą.

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba 2005 – 2008 m. vykdė BPD 2004 – 2006 programos 2 prioriteto „Žmogiškųjų išteklių plėtra“ 2.4 Priemonės „Mokymosi visą gyvenimą sąlygų plėtra“ projektą „Nacionalinės kvalifikacijų sistemos sukūrimas“, kurio tikslas buvo sukurti vieningą ir skaidrią kvalifikacijų sistemą, apimančią visus kvalifikacijų lygmenis, laiduojančią pereinamumą tarp lygių, užtikrinančią kvalifikacijos įgijimo kelių įvairovę, sudarančią galimybę lanksčiai reaguoti į besikeičiančios aplinkos reikalavimus.

Projektui buvo keliami tokie uždaviniai – sukurti nacionalinės kvalifikacijų sistemos modelį, sudaryti kompetencijų sąvadus ir kvalifikacijų struktūras pasirinktuose ūkio sektoriuose; parengti žmonių išteklius, reikalingus nacionalinės kvalifikacijų sistemos diegimui.

Kuriant Lietuvos nacionalinę kvalifikacijų sistemą, sukūrus nacionalinės kvalifikacijų sistemos koncepciją, sukurtas nacionalinės kvalifikacijų sistemos modelis, parengti profesiniai standartai, baigti mokytis tikslinės grupės nariai, parengti ir išleisti visi planuoti leidiniai.

Parengta „Metodika kvalifikacijos struktūros sudarymui“ ir baigtas tikslinės grupės narių mokymas – parengta 120 ekspertų.

Parengtos „Metodika kvalifikacijos struktūros sudarymui“ ir monografija „Lietuvos kvalifikacijų sistemos metodologija“, baigtas rengti kvalifikacijos terminų aiškinamasis žodynas.

2008 m. išleistas papildomas leidinio „Lietuvos nacionalinės kvalifikacijų sistemos koncepcija“ 400 vnt. tiražas lietuvių kalba

Baigtas rengti Kvalifikacijų suteikimo projektas (vykdytojas - VšĮ „Socialinės ir ekonominės plėtros centras“). Parengtas ir išleistas 1000 vnt. leidinys „Lietuvos nacionalinės kvalifikacijų sistemos modelio aprašymas“

Parengti profesiniai standartai statybos ir viešbučių - restoranų sektoriams. Parengta studija „Nacionalinio profesinio standarto kvalifikacijų aprobavimas veiklos ir profesinio rengimo sistemose“. Leidinys „Profesiniai standartai statybos ir viešbučių - restoranų sektoriams“ lietuvių kalba išleistas 800 vnt. tiražu. Leidinys „Professional standards for Construction, Hotels and Restaurants Sectors“ anglų kalba išleistas 400 vnt. tiražu.

Apmokyti profesinių standartų rengėjai. Parengta neformalaus mokymo programa, skirta profesinių standartų rengėjų mokymui, buvo užregistruota Darbo rinkos neformaliojo mokymo programų sąvade.

Nacionalinė kvalifikacijų sistema Lietuvoje būtina, nes bendrojo ugdymo, profesinio rengimo bei aukštojo mokslo kvalifikacijos nėra suderintos, o mokymo, studijų programos nepakankamai grindžiamos kompetencijomis. Taikoma profesinio rengimo lygių sistema netenkina darbdavių poreikių, neišsprendžia kvalifikacijų tęstinumo tarp pirminio ir tęstinio profesinio rengimo problemos. Taip pat nėra sudarytos galimybės įvertinti ir pripažinti asmens savišvietos būdu įgytas kvalifikacijas.

Uždavinys 1.3.1.4. optimizuoti darbo rinkos profesinio mokymo institucijų tinklą, siekiant paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimo, tobulinti personalo kvalifikaciją ir administracinius gebėjimus.

Vykdamas ES struktūrinių fondų remiamą Socialinės ir ekonominės ūkio infrastruktūros plėtros projektą „*Lietuvos darbo rinkos mokymo ir konsultavimo sistemos infrastruktūros gerinimas, modernizuojant regioninius darbo rinkos mokymo ir konsultavimo centrus*“, buvo sukurti nauji infrastruktūros objektai:

- Alytaus DRMC teorinio ir praktinio mokymo pastatas, bendras plotas 3566,73 kv. m.
- Kauno apskrities DRMC praktinio mokymo dirbtuvės, bendras plotas 2200,36 kv.m.
- Šiaulių DRMC statybininkų ir autoremonto šaltkalvių praktinio mokymo dirbtuvės su mokomuoju autodromu - bendras plotas 1152 kv.m;
- Statybininkų praktinio mokymo dirbtuvės Vilniaus Jeruzalės DRMC, plotas 894,60 kv.m.
- Modernizuota maisto gamybos praktinio mokymo laboratorija Vilniaus Žirmūnų DRMC, bendras plotas 932,50 kv.m.

Per projekto vykdymo laikotarpį nupirkta iš viso 1846 vnt. įrangos: Vilniaus Jeruzalės DRMC buvo nupirkta statybos mechanizacijos priemonės, suvirinimo vietas atskiriančios apsauginės pertvaros, statybos įranga. Vilniaus Jeruzalės DRMC Naujininkų filialas projekto metu įgijo mokomąsias autotransporto priemones. Vilniaus Žirmūnų DRMC projekto metu įsigijo maisto gamybos laboratorinę įrangą, konditerijos cecho įrangą, maisto gamybos teorinio mokymo įrangą, kompiuterių klasės įrangą, stelažus, papildomus baldus teoriniam mokymui bei kopijavimo aparatą. Kauno apskrities DRMC projekto metu buvo nupirkta statybininkų praktinio mokymo įranga, medienos apdirbimo praktinio mokymo įranga, suvirinimo įranga, darbų saugos įranga, baldai ir kompiuterinė, programinė bei organizacinė įranga. Šiaulių DRMC įsigijo autošaltkalvių praktinio mokymo įrangos dalį, mokomąsias transporto priemones, statybininkų praktinio mokymo įrangą ir baldus. Alytaus DRMC nupirkta statybininkų praktinio mokymo įranga, taip pat siuvėjų, kirpėjų

įranga, kompiuterių klasės įranga, kasininkų-pardavėjų įranga, darbų saugos klasės įranga, suvirintojų praktinio mokymo, stalių dirbtuvių įranga bei baldai.

Projekto vykdymo pasėkoje sukurta 272 darbo vietų - 2,6 karto daugiau, nei buvo numatyta paramos sutartyje. Papildomos vietos pradėtos kurti visuose darbo rinkos mokymo centruose, kuriuose buvo vykdomas projektas. Įvertinus aplinkybes, kad objektai pastatyti ir modernizuoti neseniai, atskiruose pastatuose tik 2008 pabaigoje pradedamas praktinio mokymo procesas bei makroekonominė aplinka sąlygoja didesnę tikslinių grupių mokymo poreikį, sukurtos 17 papildomų darbo vietų projekto pabaigoje iš 30 numatytų (56,7 proc.) sudaro prielaidas teigti, kad šis rodiklis bus pasiektas per 1-2 metus po projekto pabaigos.

Vykdamas ES struktūrinių fondų remiamą Socialinės ir ekonominės ūkio infrastruktūros plėtros projektą „*Darbo rinkos mokymo tinklo infrastruktūros plėtra neįgaliųjų profesinės reabilitacijos poreikių tenkinimui*“, Vilniaus Žirmūnų darbo rinkos mokymo centre Vilniuje rekonstruotos ir pritaikytos neįgaliųjų profesinės reabilitacijos poreikiams 387 kv.m. patalpos. Jose įrengtas mokymo kompleksas: mokomoji kavinė-baras, mokomasis viešbučio kompleksas, teorinių žinių patikrinimo klasė, neįgaliųjų poilsio kambarys, medicininis punktas bei kitos darbo ir pagalbinės mokomojo komplekso patalpos.

Druskininkų filiale buvo rekonstruotos ir pritaikytos neįgaliųjų profesinės reabilitacijos poreikiams 962 kv.m. patalpos. Jose įrengtas mokymo kompleksas: mokomasis viešbučio kompleksas, teorinių žinių patikrinimo klasė, neįgaliųjų poilsio kambarys, medicininis punktas bei kitos darbo ir pagalbinės mokomojo komplekso patalpos.

Šiuose mokymo centruose neįgalieji galės mokytis viešbučiuose ir maitinimo įstaigose dirbančio personalo profesijų: virtuvės darbuotojų, barmenų, padavėjų, valytojų, kambarinių, kasininkų, viešbučių, kavinių, restoranų administratorių profesijų. Kadangi Druskininkų mokymo centre įrengta ir moderni kompiuterių klasė, neįgalieji galės mokytis kompiuterinės buhalterinės apskaitos, kompiuterinio projektavimo, maketavimo, grafikos. Tuo tarpu Vilniaus mokymo centre bus galima mokytis ne tik virtuvės darbuotojus, bet ir Lietuvos maisto pramonei reikalingų profesijų: kulinarų, konditerių, itin paklausios kepėjų profesijų.

Siekiant tobulinti personalo kvalifikaciją ir administracinius gebėjimus Tarnybos darbuotojams organizuoti viešųjų pirkimų, asmeninio efektyvumo ir tobulėjimo, kalbų mokymo mokymai. Tarnyba yra Darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo ir švietimo Europinio tinklo (ENETOSH), Europos profesinio mokymo asociacijos (EVTA) narė.

Uždavinys 1.3.1.5. dalyvauti parengiant Lietuvos Respublikos įstatymo dėl kvalifikacijų sistemos projektą, kuriant nacionalinės kvalifikacijų sistemos pagrindus.

Lietuvos Respublikos Kvalifikacijų įstatymo koncepcijos projektas parengtas ir pateiktas Socialinės apsaugos ir darbo bei Švietimo ir mokslo ministerijoms, remiantis Lietuvos Respublikos vyriausybės 2006-2008 metų programos įgyvendinimo priemonėmis, patvirtintomis 2006 m. spalio 17 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1020 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-2008 metų programos įgyvendinimo priemonių patvirtinimo“. 129 priemonė nurodo: „Parengti Lietuvos Respublikos įstatymo dėl kvalifikacijų sistemos projektą, sukurti nacionalinės kvalifikacijų sistemos pagrindus“. Lietuvos kvalifikacijų įstatymo paskirtis – teisiškai pagrįsti ir įteisinti Lietuvos nacionalinę kvalifikacijų sistemą, apimančią visuomeninių santykių, sistemos dalyvių teisių ir atsakomybių visumą nustatant, įgyjant, vertinant bei pripažįstant kvalifikacijas.

Nuo 2008 m. birželio mėn. už šio uždavinio įgyvendinimą yra atsakinga naujai įsteigta Kvalifikacijų tarnyba prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

Uždavinys 1.3.1.6. plėtoti socialinių darbuotojų ir socialinį darbą dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimo sistemą ir vykdyti socialinių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą.

Patikrintos ir įvertintos 85 socialinių paslaugų ir mokymo įstaigų socialinių darbuotojų kvalifikacijos kėlimo programų atrankos konkurso paraiškos iš visų Lietuvos regionų. Įvertinta 16 įstaigų, teikiančių socialines paslaugas, gerosios socialinio darbo patirties, dirbant su socialinės rizikos šeimomis, aprašymų. Socialinio darbo metodiniai centrai organizavo 44 mokymus pagal patvirtintas programas, 8 gerosios patirties sklaidos ir 51 šviečiamojo pobūdžio renginį, kuriuose dalyvavo 3987 socialinį darbą dirbantieji:

Iš viso šalies mastu 103 mokymuose pagal metodinių centrų patvirtintas programas, gerosios patirties sklaidos, šviečiamojo pobūdžio renginiuose bei LDRMT organizuojuose mokymuose kvalifikaciją kėlė 4727 socialinį darbą dirbantieji. Iš jų pagal patvirtintas programas kvalifikaciją pakėlė 1562 asmenys.

Gerosios patirties sklaidos bei šviečiamojo pobūdžio renginiai

Regionas	Dalyvių skaičius
Vilniaus apskrities	2453
Šiaulių , Telšių apskričių	233
Kauno apskrities	310

Utenos apskrities	166
Alytaus , Marijampolės apskričių	340
Panevėžio apskrities	165
Klaipėdos, Tauragės apskričių	320
Iš viso:	3987

Mokymai socialinį darbą dirbantiesiems pagal patvirtintas programas

Mokymų pavadinimas	Dalyvių skaičius
Žinių bei įgūdžių perdavimo kitiems asmenims mokymai	161
Profesinės patirties reflektavimas, taikant supervizijos metodą socialiniame darbe	95
Gerosios patirties sklaidos mokymai, skirti socialinį darbą dirbantiesiems	399
Socialinių darbuotojų, teikiančių paslaugas socialinės rizikos grupių šeimoms	85
Iš viso :	740

Atestuoti socialinį darbą dirbantieji

Regiono pavadinimas	Atestuotų asmenų skaičius
Klaipėdos ir Tauragės apskričių	88
Šiaulių ir Telšių apskričių	61
Kauno apskrities	37
Alytaus, Marijampolės apskričių	42
Panevėžio apskrities	24
Utenos apskrities	26
Vilniaus apskrities	55
Iš viso :	339

Šalies mastu buvo vykdyta socialinių darbuotojų kvalifikacijos kėlimo poreikio 2009 m. anketinė apklausa. Nustatyta, kad kvalifikaciją kelti pageidauja 5176 asmenys pagal 23 temas.

2008 m. buvo ištirtas nevyriausybių organizacijų socialinių darbuotojų poreikis kelti kvalifikaciją 2009 m. ir nustatyta, kad kvalifikaciją kelti pageidauja 705 asmenys pasirinkę mokymus pagal 12 mokymosi specializacijų.

**2009 m. nevyriausybinų organizacijų socialinį darbą dirbančiųjų kvalifikacijos kėlimo
poreikiai**

Specializacija	Regiono pavadinimas								Iš viso dalyvių
	Vilniaus miestas	Vilniaus apskritis	Utenos apskritis	Panevėžio apskritis	Šiaulių apskritis	Alytaus apskritis	Kauno apskritis	Klaipėdos apskritis	
Vaikai, turintys proto (psichikos) negalią	5		1	4	16	12		4	42
Vaikai, turintys fizinę negalią		4	1	0	5	8		2	20
Suaugusieji, turintys proto (psichikos) negalią	7		1	19	19	4			35
Suaugusieji, turintys fizinę negalią	1	5	1	28	11	5		11	62
Pagyvenę asmenys	40		2	28	11	5		14	100
Bendruomeninis darbas	3		2	18	15	5		13	56
Asmenys, grįžę iš laisvės atėmimo vietų	3		1	0	2	4	3	7	20
Smurtą patyrę asmenys	9		2	4	10	3	3	16	47
Socialinės rizikos vaikai	12	6	1	9	16	9	4	15	72
Asmenys, sergantys priklausomybės ligomis	9		1	0	9	4	4	24	51
Socialinės rizikos šeimos	13	6	2	9	16	8	3	27	84
Kitos sritys (jaunuoliai išėję iš globos namų, benamiai, gatvės vaikai)	8				5				13
Iš viso socialinių darbuotojų:	110	21	15	119	4	67	17	133	490

Socialinių darbuotojų padėjėjai	8			41	20	6		13	87
Iš viso	118	21	15	160	155	73	17	146	705

Koordinuojant socialinio darbo metodinių centrų veiklą, buvo parengtas socialinio darbo metodinių centrų bei kitų įstaigų, vykdančių socialinį darbą dirbančiųjų, kvalifikacijos kėlimo programose stebėsenos tvarkos projektas, vyko glaudus teritorinių darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybų bei metodinių centrų bendradarbiavimas kvalifikacijos kėlimo srityje, organizuojant gerosios patirties sklaidos bei šviečiamojo pobūdžio renginius.

Siekiant skleisti informaciją apie socialinio darbo metodus ir naujoves parengtas straipsnis „Žmogaus teisės ir multikultūrinė dimensija, tobulinant socialinio darbuotojo profesinę veiklą“. Parengti metodiniai leidiniai: „Socialinis darbas su asmenimis bei grupėmis: metodai bei patirtis“ ir „Geroji socialinio darbo patirtis, dirbant su socialinės rizikos šeimomis“. Organizuota metodinių leidinių „Socialinio darbuotojo vaidmuo šiuolaikinėje visuomenėje“, „Tarpininkavimas“ leidyba; parengtas ir išleistas leidinys „Profesinės kvalifikacijos tobulinimas socialinio darbo raidoje“, skirtas LSDA penkiolikos metų sukakčiai.

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba 2006 - 2008 m. vykdė BPD 2004-2006 programos 2 prioriteto „Žmogiškųjų išteklių plėtra“ 2.2 priemonės „Darbo jėgos kompetencijos ir gebėjimų prisitaikyti prie pokyčių ugdymas“ projektą „*Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų kvalifikacijos tobulinimas*“.

Projektas skirtas apmokyti socialinius darbuotojus bei socialinių darbuotojų padėjėjus – 3500 dalyvių, dirbančių socialines paslaugas teikiančiuose valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose.

Projekto metu iš viso kvalifikaciją tobulino 4048 dalyvių, iš jų: 2345 socialiniai darbuotojai bei 1703 socialinių darbuotojų padėjėjai. Projekto pasiekti rodikliai gerokai viršijo numatytus. Projekto eigoje išaiškėjo didesnis mokymų poreikis socialinių darbuotojų padėjėjams bei socialiniams darbuotojams dirbantiems vadovaujamą darbą. Todėl iš sutaupytų lėšų buvo vykdomi papildomi viešųjų pirkimų konkursai mokymo paslaugoms pirkti ir papildomai apmokyti asmenys. 8098 asmenims suteikta informacija apie kvalifikacijos tobulinimo tvarką. Buvo sukurta socialinių darbuotojų informavimo apie kvalifikacijos tobulinimo galimybes sistema. Projekto veikla socialinio darbo praktikams suteikė galimybę įgyti daugiau žinių ir tobulinti praktinius įgūdžius, prisitaikant prie naujų socialinių vertybių ir lanksčiai reaguojant į visuomenės pokyčius. Buvo užtikrintas didesnis socialinių darbuotojų profesinis konkurencingumas, skatinami nauji darbo metodai socialiniame darbe.

Ekspertai išanalizavę metodinių centrų, bei mokymų įstaigų vykdyusių mokymus socialiniams darbuotojams ir socialinių darbuotojų padėjėjams metodines medžiagas, bei vertinimo anketas atliko 156 mokymo sesijų vertinimą. Buvo įvertinta mokymų stipriosios bei dar tobulintinos pusės : labiausia dalyviai vertino galimybę gauti žinių – 82,7 proc., referentų dėstymo aiškumą – 82,3 proc., referentų bendravimą su auditorija – 77,8 proc., galimybę gauti praktinių įgūdžių – 71,4 proc., mokymosi metodų įvairovė bei jų įdomumas – 60,4 proc.

Projekto metu taip pat buvo parengtas ir išleistas metodinis leidinys, kuriame pristatomi projekto tikslai, socialinių darbuotojų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo istorija bei apžvelgtos vykdyto projekto veiklos. Aprašyta nauja patirtis derinant teorinius mokymus su mokymais darbo vietose, socialinio darbo metodinių centrų patirtis Lietuvoje.

Uždavinys 1.3.1.7. organizuoti socialinės atskirties ir rizikos grupių socialinės ir profesinės reabilitacijos programų ir priemonių vykdymą bei darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo programų rengimą ir vykdymą.

2008 m. II ketvirtyje baigtas įgyvendinti ES struktūrinių fondų projektas „Nuteistųjų socialinių ir profesinių gebėjimų ugdymas integruojantis į darbo rinką“. Parengtas ir išleistas atskiru leidiniu tyrimas „Įgyvendinto kompleksinio nuteistųjų asmenų reintegracijos modelio veiksmingumas ir plėtros galimybės“.

2008 m. vykdytas nuteistųjų profesinis mokymas Panevėžio ir Alytaus pataisos namuose, įgyvendinant Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos tikslinį pavedimą. Panevėžio pataisos namuose pagal Lengvų drabužių siuvėjų mokymo ir Siuvinėtojų mokymo programas ir Alytaus pataisos namuose pagal Dažytojo mokymo programą mokymą baigė 32 nuteistieji.

Sprendžiant neįgaliesiems pritaikytų profesijos mokymo programų pasiūlos problemą Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba 2008 m. įgyvendino BPD 2.3 priemonės „Socialinės atskirties prevencija ir socialinė integracija“ projektą „Neįgaliųjų asmenų integracijos į darbo rinką plėtra“, kurio metu, buvo sukurtos ir praktiškai išbandytos (dalyvavo 90 neįgalių bedarbių) „Individualios profesinės reabilitacijos paslaugų planavimo metodika“, neįgaliesiems adaptuotos 32 profesinio mokymo programos bei įdiegtos 3 neįgaliesiems adaptuotos motyvacijos ir įgūdžių, reikalingų asmens integracijai į darbo rinką, ugdymo programos: „Savęs pažinimas ir motyvacija“, „Darbo paieškos ir įsidarbinimo įgūdžiai“, „Socialinės kompetencijos įgūdžiai“.

Lietuvos darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje įdiegta Individuali profesinės reabilitacijos paslaugų planavimo metodika. Naudojant šią metodiką konsultuota 100 neįgaliųjų bedarbių. Metodika išleista atskiru leidiniu.

Organizuotas leidinio „Negalės etiketas“ atnaujinimas ir leidyba.

Atlikta neįgaliesiems pritaikytų mokomųjų ir informavimo priemonių, infrastruktūros, adaptuotų mokymo ir konsultavimo programų poreikio Teritorinėse tarnybose, darbo rinkos mokymo centruose ir kitose tarnybos įsteigtose įstaigose analizė.

Vykdamas diskriminacijos darbo rinkoje mažinimo informacijos sklaidą, išleistas informacinis katalogas „Lietuvos darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybų ir mokymo centrų paslaugos neįgaliesiems“, paskelbta 10 straipsnių regioninėje ir nacionalinėje spaudoje apie socialinės atskirties ir diskriminavimo mažinimo priemones, parengta radijo laida neįgaliesiems skirtoje Lietuvos radijo programoje

Koordinuojant Teritorinių tarnybų ir darbo rinkos mokymo centrų projektų, skirtų socialinės atskirties asmenų motyvacijos įsidarbinti didinimui bei šių asmenų profesinių gebėjimų ugdymui, rengimą ir vykdymą, parengtas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos I prioriteto projektas „Socialinės atskirties mažinimo priemonių plėtra LDRMT“.

Vykdamas tikslinį Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pavedimą Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba organizavo programos „Savivaldybių seniūnijų, savivaldybių administracijos vaiko teisių apsaugos tarnybų, socialinės paramos skyrių ir jų padalinių darbuotojų, socialinių paslaugų įstaigų socialinių darbuotojų, socialinių pedagogų, socialinių darbuotojų padėjėjų, dirbančių su socialinės rizikos šeimomis, socialinės rizikos asmenimis, asmenimis, turinčiais psichinių sutrikimų, profesinio sveikatos pakenkimo prevencijos ir saugos darbe“ rengimą.

Programa teigiamai įvertinta Lietuvos socialinių darbuotojų asociacijos atstovų. Ekspertai siūlo parengtą programą įgyvendinti.

Rodiklis 1.3.2.7. tobulinti esamą sistemą švietimo, mokymo, atestavimo, informavimo ir instruktavimo darbuotojų saugos ir sveikatos srityje klausimais.

2008 m. dalyvauta Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. A1-236 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudarytoje darbo grupėje, kuri parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2003 m. lapkričio 27 d. įsakymo Nr. A1-186/V-694 „Dėl Įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų pavyzdinių nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą.

Vykdamas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2008 m. vasario 22 d. pavedimą Nr. (8.1-52)-SD-1588, išanalizuotas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Darbuotojų saugos ir sveikatos 2008-2012 metų strategijos patvirtinimo“ projektas. Parengti pasiūlymai.

Rodiklis	Pasiektas rezultatas
Konsultuoti teritorinių tarnybų	Nuolat raštu ir žodžiu bei elektroninio ryšio priemonėmis buvo

<p>darbuotojus, juridinius ir fizinius asmenis Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų taikymo klausimais</p>	<p>konsultuojami Teritorinių tarnybų darbuotojai, mokyklų, įmonių, įstaigų, organizacijų atstovai bei socialiniai partneriai dėl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo organizavimo, atestavimo bei darbų saugos pažymėjimų išdavimo, jų pildymo ir apskaitos; - dėl darbuotojų, dirbančių pavojingus darbus, mokymo ir atestavimo; - Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtinto Darbdavio ar jo įgalioto asmens žinių iš darbuotojų saugos ir sveikatos srities privalomojo tikrinimo tvarkos aprašo ir Darbdavių, kurie atleidžiami nuo darbuotojų saugos ir sveikatos srities žinių patikrinimo (atestavimo), sąrašo taikymo; - formaliojo ir neformaliojo mokymo programų parengimo ir mokymo organizavimo klausimais. - įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komiteto narių ir darbuotojų atstovų saugai ir sveikatai mokymo organizavimo klausimais.
--	---

Įsigaliojus Lietuvos Respublikos vyriausybės 2008 m. birželio 18 d. nutarimui Nr. 608 „Dėl pagrindinio profesinio mokymo ir darbo rinkos profesinio mokymo sujungimo priemonių plano patvirtinimo“ ir siekiant užtikrinti įstaigų pasirengimo vykdyti darbo rinkos mokymo programas sklandų vertinimą, sudaryta darbo grupė klausimams dėl darbuotojų saugos ir sveikatos mokymą ir atestavimą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo ir kriterijų nustatymo, kuriais vadovaujantis būtų galima atskirti darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo programas nuo kitų Studijų ir mokymo programų 2008 m. lapkričio 7 d. įvykusiame darbo grupės posėdyje buvo nustatyti kriterijai ir sudarytas mokymo programų sąrašas.

Per 2008 metus darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo programose dalyvavo ir jas baigė 6389 asmenys.

Rodiklis 1.3.2.8. organizuoti projektų, skirtų darbo rinkos mokymo centrų infrastruktūros atnaujinimui ir modernizavimui, rengima.

Organizuoti darbo rinkos mokymo centrų vadovų pasitarimai dėl mokymo centrų infrastruktūros atnaujinimo ir modernizavimo. Jų metų pristatyta Tarnybos užsakymu atlikta darbo rinkos mokymo centrų infrastruktūros atnaujinimo ir modernizavimo studija. Parengti pasiūlymai dėl projektų bei pateikti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai.

APIBENDRINIMAS

Siekiant įgyvendinti teisės aktais Tarnybai nustatytus uždavinius bei atsižvelgiant į situaciją Lietuvos darbo rinkoje, pagrindiniais Lietuvos darbo rinkos mokymo ir konsultavimo sistemos veiklos uždaviniais išlieka jaunimo ir suaugusiųjų, tarp jų bedarbių ir asmenų, įspėtų apie atleidimą iš darbo, socialinės rizikos grupių, žmonių su negalia ir kitų darbo rinkoje papildomai remiamų asmenų konkurencingumo darbo rinkoje didinimas, visiems Lietuvos gyventojams prieinamo profesinio orientavimo ir konsultavimo paslaugų užtikrinimas, jų priežiūra ir metodinis aprūpinimas, tęstinio profesinio mokymo prieinamumo ir kokybės darbo rinkos sistemoje užtikrinimas, socialinių darbuotojų atestavimo ir socialinį darbą dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimo sistemos funkcionavimo užtikrinimas, darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo organizavimo ir mokymo kokybės priežiūros politikos įgyvendinimas, socialinės partnerystės ir bendradarbiavimo plėtojimas.

Būtina įvertinti esminių darbo rinkos reformų įgyvendinimo svarbą, taikant pažangiausius saugaus lankstumo principus, stabilizuoti padėtį darbo rinkoje, skatinant bei remiant gerensį darbo vietų kūrimą ir (ar) jų pritaikymą bedrabiams įdarbinti, ieškančiųjų darbo savarankišką užimtumą bei verslumą, užtikrinant kokybiškas investicijas į žmogiškuosius išteklius, plėtojant nedarbo prevencijos priemones ir įgyvendinant moterų bei vyrų lygių galimybių antidiskriminacijos darbo rinkoje politiką.

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba siekia užtikrinti, kad socialiniai partneriai dalyvautų įgyvendinant bei teikiant profesinio orientavimo, darbuotojų saugos ir sveikatos bei tęstinio profesinio mokymo paslaugas.

Atsižvelgiant į darbo rinkos pokyčius ir poreikius 2009 m. prioritetiniai uždaviniai yra:

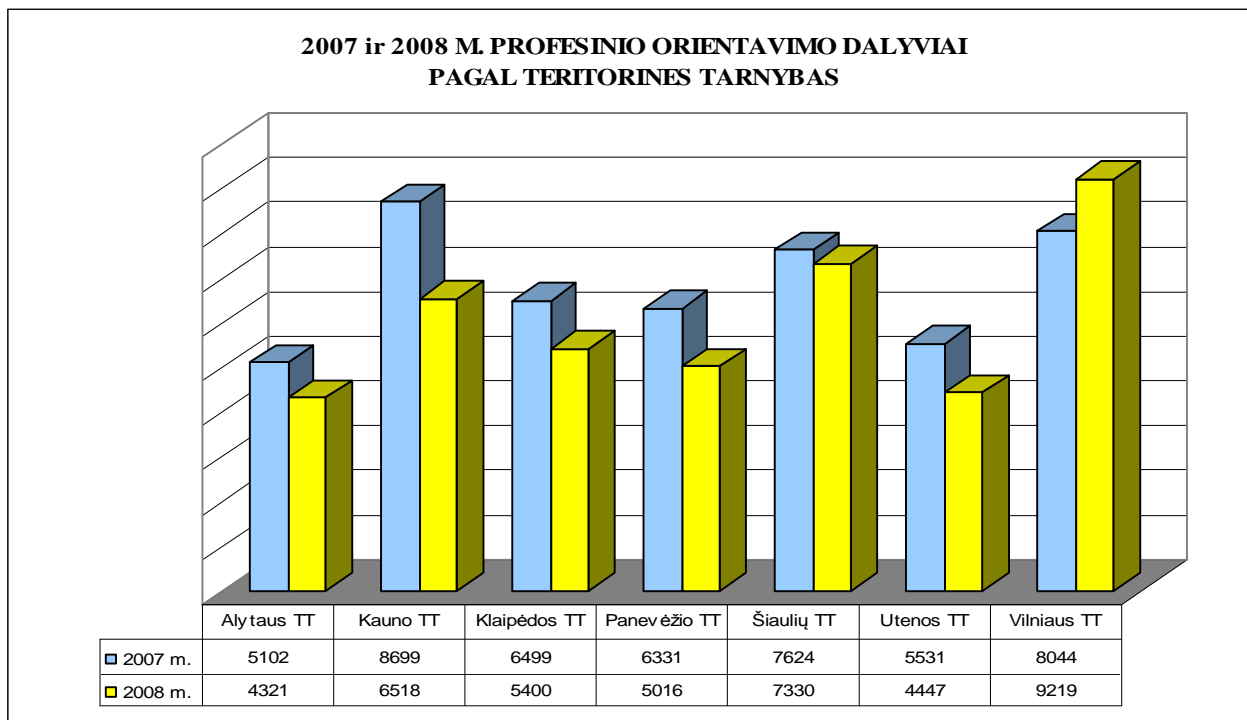
- Parengti ir įgyvendinti Nacionalinę profesinio orientavimo darbo rinkos sistemoje strategiją;
- Inicijuoti profesinio orientavimo veiklos kokybės modelio įgyvendinimą, įgyvendinti priemones darbuotojų saugos ir sveikatos mokymui tobulinti ir jo efektyvumui didinti;
- Vykdyti neformalaus mokymo stebėseną darbo rinkos sistemoje;
- Sukurti mokymo metodologijos sistemą darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo srityje;

- Skatinti socialinės atskirties ir rizikos grupių integraciją į darbo rinką, įgyvendinant profesinės reabilitacijos, motyvacijos skatinimo bei mokymo programas ir priemones, bei
 - Plėtoti socialinių darbuotojų ir socialinį darbą dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimo sistemą ir vykdyti socialinių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą.
-

PRIEDAI

**I PRIEDAS.
PROFESINIS ORIENTAVIMAS DARBO RINKOJE.
DALYVIŲ SKAIČIUS.**

Siekiant plėtoti profesinį orientavimą Lietuvos gyventojams, Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba, koordinavo profesinio orientavimo paslaugų teikimą ir profesinio orientavimo programų vykdymą septyniose pavaldžiose Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Utenos ir Vilniaus darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybose.

**II PRIEDAS.
PROFESINIS ORIENTAVIMAS DARBO RINKOJE.
TIKSLINĖS GRUPĖS.**

Prioritetine teritorinių darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybų veikla išliko užimtumo rėmimo bendrųjų paslaugų teikimas bedarbiams regionuose, kartu plėtojant veiklą atokiose savivaldybių seniūnijose bei įgyvendinant profesinio orientavimo programas bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviams ir anksti švietimo sistemą palikusiam jaunimui.

Konsultuotų asmenų skaičius 2008 m.

El. Nr.	Konsultuotų asmenų grupės	Grupinio konsultavimo asmenų skaičius	Individualaus konsultavimo asmenų skaičius	Iš viso konsultuotų asmenų (3+4)
1	2	3	4	5
1.	Suaugusieji	10323	10595	20918
	t.sk. bedarbiai	9162	10280	19442
	t.sk. moterys	7143	6030	13173
	t.sk. darbingi (55+)	1151	469	1620
	t.sk. jaunimas iki 25 m.	2813	3449	6262
2.	Moksleiviai	13225	6784	20009
3.	Moksleivių tėvai	152	57	209
4.	Pedagogai	618	342	960
5.	Iš viso (1+2+3+4)	24318	17778	42096

**III PRIEDAS.
PROFESINIS ORIENTAVIMAS DARBO RINKOJE.
STRUKTŪRA.**

Iš viso konsultacijos truko 34,9 tūkst. akademinų valandų, iš jų 75,4 proc visų konsultacijų trukmės sudaro individualios konsultacijos ir testavimas atrankoje į profesinio mokymo programas ir 24,5 proc. – konsultavimas grupėse pagal Aktyvios darbo paieškos ir darbo gebėjimų ugdymo, Motyvacijos didinimo ir aktyvinimo darbo rinkoje ir pagal Darbo galimybių programą.

Profesinio orientavimo trukmė 2008 m.

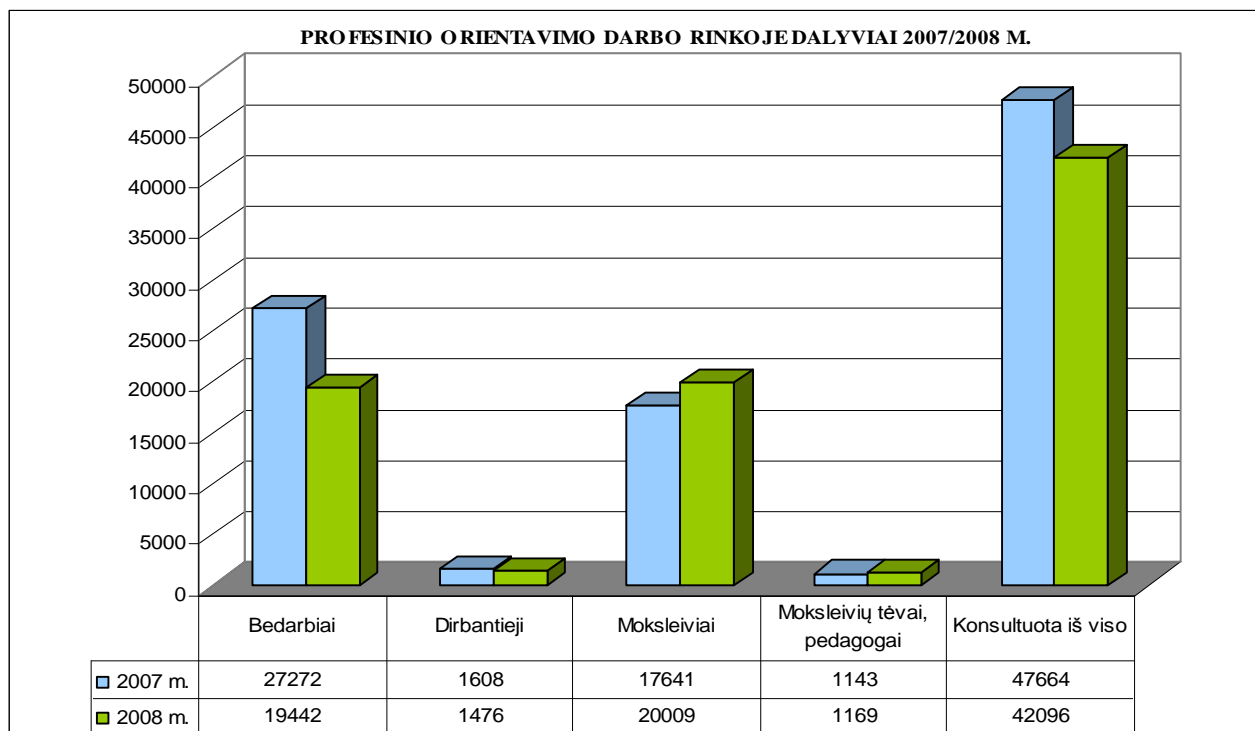
Eil. Nr.	Konsultuotų asmenų grupės	Grupinio konsultavimo trukmė , ak.val.	Individualaus konsultavimo trukmė, ak.val.	Iš viso ak. valandų (3+4)
1	2	3	4	5
1.	Suaugusieji	5849	15367	21216
	t.sk. bedarbiai	4806	14669	19475
	t.sk. darbingi asmenys	1586	698	2284
2.	Moksleiviai	2494	10465	12959
3.	Moksleivių tėvai	22	68	90
4.	Pedagogai	177	413	590
5.	Iš viso (1+2+3+4)	8542	26313	34855

2008 m. individualiai per 26,3 tūkst. ak.valandų konsultuoti ir į profesinio mokymo programas nukreipti 17778 asmenys. Grupėse per 8,5 tūkst. ak.valandų konsultuoti 24318 asmenys, iš jų: 14364 konsultacijų dalyviai lankė aktyvios darbo paieškos ir darbo gebėjimų ugdymo programas. 9849 konsultacijų dalyviai lankė motyvacijos didinimo ir aktyvinimo darbo rinkoje programą, bei 105 asmenys dalyvavo darbo galimybių programoje.

IV PRIEDAS. PROFESINIO ORIENTAVIMO DARBO RINKOJE DALYVIAI.

Per 2008 metus teritorinėse darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybose konsultuoti 42096 asmenys, iš jų: 19442 bedarbiai, 20009 moksleiviai, 1169 moksleivių tėvai ir pedagogai bei 1476 dirbantieji.

1 lentelė

Per 2008 metus iš viso konsultuota 11,7 proc. asmenų mažiau negu per 2007 m. laikotarpį, iš jų: bedarbių, kurių 93 proc. sudaro teritorinėse darbo biržose registruoti bedarbiai, konsultuota 28,7 proc. mažiau, tuo tarpu, moksleivių 2008 m. konsultuota 13,4 proc. daugiau, tai lėmė, kad suaugusiųjų dalis tarp visų konsultuotų asmenų sumažėjo nuo 60,6 iki 49,7 proc. (2 lentelė)

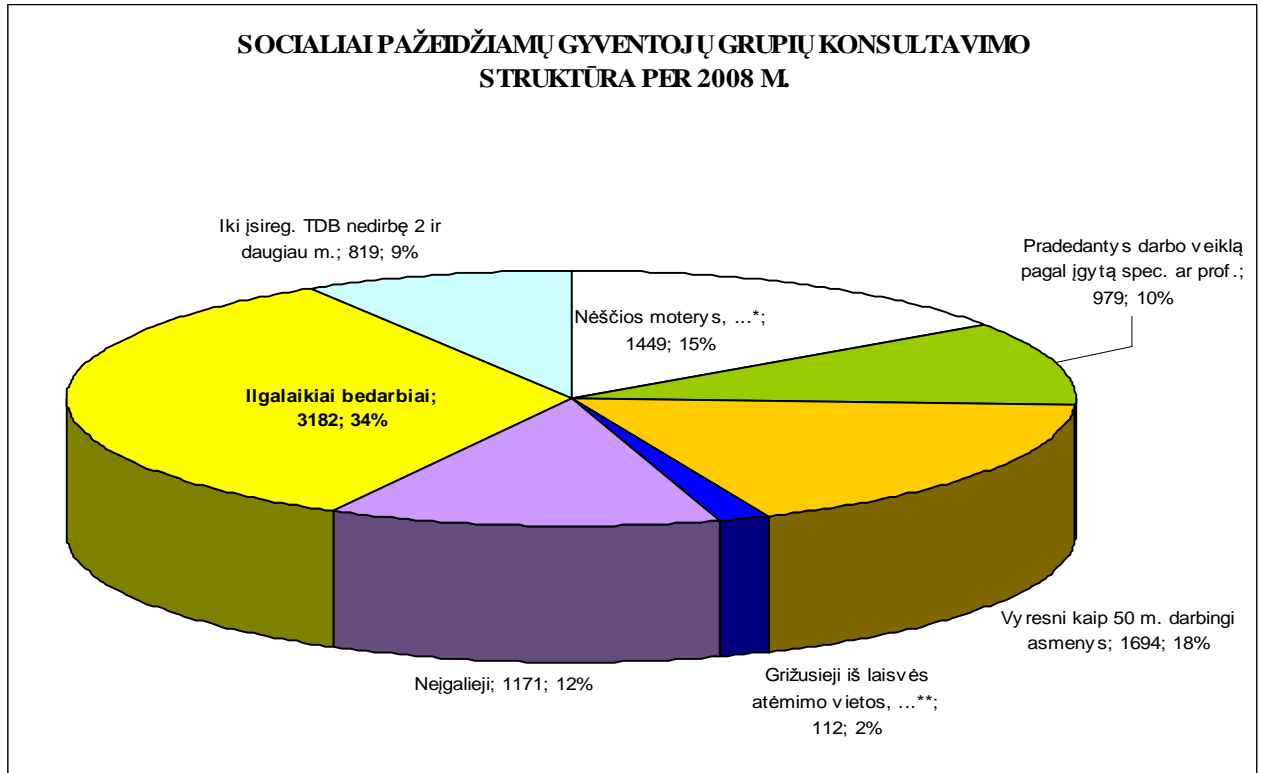
Profesinio orientavimo rezultatų palyginimas

2 lentelė

Eil. Nr.	Konsultuotų asmenų grupės	2007 m.	2008 m.
1	2	4	5
1.	Suaugusieji	28880	20918
	t.sk. bedarbiai	27272	19442
2.	Moksleiviai	17641	20009
3.	Moksleivių tėvai ir pedagogai	1143	1169
4.	Iš viso (1+2+3)	47664	42096

Per 2008 metus buvo konsultuoti 8 165 socialiai pažeidžiamų grupių asmenys, tai sudaro 19,4 proc. visų konsultacijų dalyvių ir 39 proc. konsultuotų suaugusiųjų asmenų. Tas pats asmuo gali patekti į kelias papildomai remiamų asmenų grupes (3 lentelė).

3 lentelė

Socialiai pažeidžiami gyventojai - asmenys, registruoti darbo biržoje ir patenkantys į papildomai remiamų asmenų grupes,

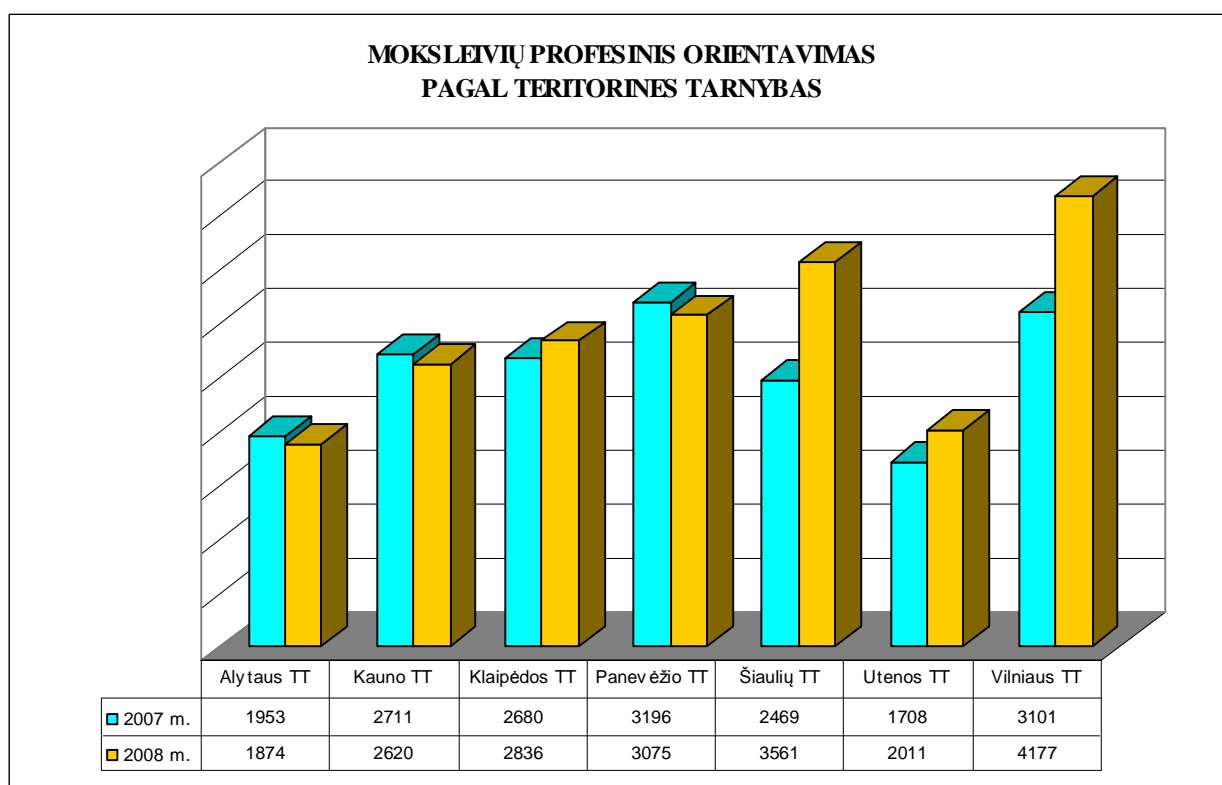
taip pat asmenys, neregistruoti darbo biržoje ir patenkantys į papildomai remiamų grupes

* Nėščios moterys, vaiko motina, tėvas, globėjas, auginantis vaiką iki 8 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų.

** Grįžusieji iš laisvės atėmimo vietos, kurių laisvės atėmimo laikotarpis buvo ilgesnis kaip 6 mėnesiai.

V PRIEDAS. JAUNIMO PROFESINĖS KARJEROS PLANAVIMAS

Siekiant užtikrinti nedarbo prevenciją skatinant jaunimą būti aktyviais darbo rinkoje ir savarankiškai planuoti savo profesinę karjerą bei ugdant jaunų žmonių verslumą ir ekonominį raštingumą, teritorinės darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos pasirašė ilgalaikio bendradarbiavimo sutartis su miestų savivaldybių administracijomis, rajonų švietimo skyriais ir atskiromis bendrojo lavinimo mokyklomis siekiant teikti profesinio orientavimo paslaugas pedagogams ir moksleiviams bei konsultuoti ir informuoti įsidarbinimo gebėjimų ugdymo, profesinės motyvacijos didinimo, profesijos įsigijimo ir darbo galimybių klausimais. Pagal šias sutartis Vilniaus darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba konsultavo 4177 moksleivius, Šiaulių tarnyba konsultavo 3561 moksleivius, Panevėžio tarnyba – 3075 moksleivius, Klaipėdos – 2836, Kauno – 2620, Utenos – 2011 ir Alytaus – 1874 moksleivius.

Iš viso individualias profesinio orientavimo konsultacijas teritorinėse darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybose pasirinko 6749 moksleiviai; šioms konsultacijoms buvo skirta 10,4 tūkst. ak. valandų. Aktyvios darbo paieškos ir darbo gebėjimų ugdymo ir motyvacijos didinimo ir aktyvinimo darbo rinkoje programose dalyvavo 13225 moksleiviai, bendra moksleivių grupinio konsultavimo trukmė sudaro 13,2 tūkst. ak. valandų, testavime atrankose į profesinio mokymo

programas dalyvavo 35 moksleiviai. Psichologinio švietimo programose dalyvavo 1490 moksleivių, 137 moksleivių tėvai ir 493 pedagogai. Per 2008 metus Aktyvios darbo paieškos ir darbo gebėjimų ugdymo programose septyniose darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybose iš viso dalyvavo 11723 moksleiviai, motyvacijos didinimo programose dalyvavo 1502 moksleiviai, 137 moksleivių tėvai ir 495 pedagogai.

Organizuojant darbą su anksti švietimo sistemą palikusiu jaunimu buvo įgyvendinamos socialinių įgūdžių ugdymo programos: „Profesinės karjeros planavimas“, „Pasitikėjimas savimi“, „Savęs pažinimas ir motyvavimas sėkmei“. Iš viso konsultuota 6262 asmenų iki 25 metų, iš jų 3449 arba 55,1 proc. konsultuoti ir testuoti atrenkant į profesinio mokymo programas individualiai.

2008 m. Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba vykdė Leonardo da Vinci programos mobilumo projektą „Profesinis orientavimas – trūkstama grandis tarp mokymosi visą gyvenimą ir darbo“, kurio metu buvo siekiama susipažinti su nekvalifikuoto jaunimo konsultavimo metodais, pasikeisti žiniomis apie nekvalifikuoto jaunimo motyvavimo ir integravimo į darbo rinką priemonės projekto partnerių šalyse – Vokietijoje, Suomijoje ir Olandijoje, bei pritaikyti ES šalių patirtį, kaip surasti ir pritraukti nekvalifikuotą jaunimą ateiti konsultotis. Projekto metu parengta ES šalių gerosios patirties profesinio orientavimo apžvalga („E apžvalga“) yra patalpinta visų projekte dalyvavusių partnerių internetiniuose puslapiuose.

VI PRIEDAS. MOTERŲ UŽIMTUMO SKATINIMAS

Tarp 20918 konsultuotų suaugusiųjų asmenų – 13173 *moterys*, tai sudaro 63,0 proc., iš jų 12184 bedarbės. Siekiant skatinti moteris ieškoti savarankiško verslo kūrimo galimybių regionuose buvo vykdoma skirtinga veikla atsižvelgiant į specifines problemas aptarnaujamose teritorijose.

Alytaus teritorinė mokymo ir konsultavimo tarnyba 2008 m. vykdė mokymus 36 vyresnio amžiaus moterims, gyvenančioms atokiose kaimo vietovėse Alytaus ir Marijampolės apskrityse, pagal programą „Karjeros projektavimas“ bei ypatingą dėmesį skyrė bankrutavusios AB „Alytaus tekstilė“ darbuotojams – 5 grupinio konsultavimo aktyvios darbo paieškos ir darbo gebėjimų ugdymo programose dalyvavo 59 buvę darbuotojai.

Panevėžio darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba vykdė 30 grupinio darbo profesinio orientavimo mokymų, bendra trukmė 343 valandos, kuriuose dalyvavo 354 asmenys. Kadangi dauguma dalyvių buvo moterys, supažindinimui ir aptarimui buvo pasirinktos populiariausios smulkaus verslo paslaugų teikėjo, manikiūrininko, pedikiūrininko, floristo, keramikos dirbinių lipdytojo, duonos gaminių kepėjo, poilsio kaime organizavimo, ūkininkavimo pradmenų mokymo programos.

Kauno darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba Europos socialinio fondo projekto „Moterų užimtumo skatinimas informacinės visuomenės plėtros kontekste“ lėšomis vykdė mokymus tikslinei moterų grupei pagal nuotolinio mokymosi programą “Karjeros programa moterims: naujos galimybės”, kuriuose dalyvavo 133 moterys bei kompiuterinio raštingumo pagrindų (dalyvavo 128 moterys), kuriuos baigus 43 mokymų dalyvės įsidarbino bei 3 moterys pradėjo savarankišką veiklą.

Klaipėdos darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba 2008 metais vykdė Europos Bendrijų iniciatyvos projektą „EQUAL greitkelis vystymo bendrija Klaipėda – Vilnius“, kurio tikslas – tobulinti socialinės atskirties įveikimo priemones profesinio orientavimo socializacijos bei informacijos technologijų ir telekomunikacijų kryptimis, didinant užimtumo galimybes darbo rinkoje. Projekto įgyvendinimo metu individualios konsultacijos suteiktos 552 asmenims pagal projekto lėšomis sukurtas ir išbandytas dvi verslumą skatinančias metodikas – “Verslumo ugdymas taikant dailės terapiją”, orientuotą į moteris bedarbes, ir “E. galimybių naudojimo pagrindai. E. verslas”.

2008 metais teritorinių mokymo ir konsultavimo tarnybų psichologės Užimtumo fondo lėšomis vykdė pasitikėjimo savo gebėjimais ir galimybėmis darbo rinkoje ugdymo programą

asmenims, pasitraukusiems iš darbo rinkos dėl vaikų auginimo, kurioje dalyvavo 1449 asmenys, iš jų 1350 moterų (93 proc.). Šiaulių darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba 2008 m. parengė naują neformaliojo mokymo 18 ak. val. programą „Asmenų, auginusių vaikus ir grįžtančių į darbo rinką, asmenybės potencialo plėtotė bei kompetencijų vertinimas“. Šios programos dalyviai, apibendrinami įgytą patirtį ir žinias, akcentavo tai, kad dalyvaudami minėtoje programoje geriau pažino save, įgijo daugiau pasitikėjimo savimi, suprato asmeninės atsakomybės svarbą, išmoko laisviau bendrauti, įvardinti savo stipriąsias puses ir suformuoti savo gyvenimo ir profesinius tikslus, sužinojo apie menkavertiškumo priežastis ir pasekmes.

VII PRIEDAS. NEĮGALIŲJŲ PROFESINIS ORIENTAVIMAS

Per 2008 metus Teritorinių darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybų psichologai konsultavo 1171 neįgalų asmenį: 361 kreipėsi individualiai, profesijos pasirinkimo, adaptacijos darbo rinkoje klausimais, iš jų 220 dalyvavo atrankoje į darbo rinkos mokymo programas; 810 neįgaliųjų dalyvavo grupiniame konsultavime pagal neformaliojo mokymo programą „Negalės įveikos strategija: karjeros projektavimas“.

Panevėžio darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba 2008 m. VšĮ „Panevėžio verslo konsultacinio centro“ vykdomo projekto „Neįgaliųjų verslo įgūdžių lavinimas“ lėšomis konsultavo 77 Panevėžio, Biržų, Rokiškio, Pasvalio ir Kupiškio rajonų neįgaliuosius tema „Psichologinis pasirengimas darbui“.

Šiaulių darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje neformalaus mokymo programoje „Negalės įveikos strategija: teigiamas savęs vertinimas“ dalyvavo 21 Naujosios Akmenės neįgaliųjų draugijos narys. Kauno darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje šioje programoje dalyvavo 5 Jonavos darbo biržoje registruoti neįgalūs asmenys ir 7 Kauno darbo biržoje registruoti neįgalūs asmenys, Kauno tarnyba projekto „Neįgaliųjų profesinio orientavimo paslaugų sistemos tobulinimas ir kokybės didinimas Kauno regione“ lėšomis profesinio orientavimo paslaugas tema „Savęs pažinimas ir pasirengimas aktyviai darbo paieškai“ suteikė 11 Kauno apskrities specialiosios mokyklos neįgalių moksleivių.

Panevėžio darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba 2008 m. dalyvavo VšĮ „Panevėžio verslo konsultacinio centro“ vykdomame LR Ūkio ministerijos finansuojamame projekte „Neįgaliųjų verslo įgūdžių lavinimas“ vykdydama psichologinio švietimo mokymus Panevėžio, Biržų, Rokiškio, Pasvalio ir Kupiškio rajonų 77 neįgaliųjų asmenų grupėms tema „Psichologinis pasirengimas darbui“.

Šiaulių darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba įgyvendino ESF paramos BPD 2.3 priemonės „Socialinės atskirties prevencija ir socialinė integracija“ projektą Šiaulių regione „KARJEROS CENTRAS: interaktyvi platforma negalios ir karjeros suderinamumui konkurencingoje darbo rinkoje“, kurio biudžetas buvo 357525 Lt., tikslinė grupė – neįgalieji. Pagrindinis projekto tikslas – sukurti interaktyvią karjeros projektavimo platformą paslaugų teikimui neįgaliesiems, siekiant motyvuoti neįgaliuosius aktyviai dalyvauti reintegracijoje į darbo rinką ir užtikrinti lygias galimybes dalyvauti darbo rinkoje. Projekto metu sukurtos dvi nuotolinio mokymosi programos „Karjeros projektavimas neįgaliųjų įgalinimo procese“, 48 ak.val. ir „Darbas ir bendravimas su neįgalioju“, 32 ak.val.. Pagal sukurtą programą pravestas tradicinis neįgaliųjų

mokymas ir pilotinių grupių mokymai neįgaliesiems pagal nuotolinio mokymo programas „Kompiuterinio raštingumo pagrindai“ ir „Karjeros projektavimas neįgaliųjų įgalinimo procese“; parengtas ir išleistas leidinys „Neįgaliųjų karjeros projektavimas“.

VIII PRIEDAS.
VYRESNIO AMŽIAUS ASMENŲ SOCIALINĖ INTEGRACIJA

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba koordinavo Nacionalinės gyventojų senėjimo pasekmių įveikimo strategijos įgyvendinimo 2005-2013 metų priemonių įgyvendinimą pavaldžiose teritorinėse darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybose ir darbo rinkos mokymo centruose, kurių steigėja yra Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba.

Per 2008 metus darbo rinkos mokymo centruose iš viso tęstinio darbo rinkos profesinio mokymo programose dalyvavo 1693 vyresni nei 50 metų amžiaus darbingi asmenys; iš jų 525 moterys, (tai sudaro 31 proc. vyresnio amžiaus dalyvių skaičiaus).

Mokymo programos tipas	Vyresnių nei 50 metų darbingų asmenų skaičius
Iš viso profesinio mokymo dalyvių	1693
<i>tame skaičiuje:</i>	
1. formaliojo profesinio mokymo programos	1297
2. Neformaliojo profesinio mokymo programos	320
3. Informalaus mokymo programos	76

Palyginus ataskaitinius 2008 metus su 2007 m. laikotarpiu, kai tęstiniame profesiniame mokyme dalyvavo 2691 vyresnis nei 50 m. asmuo, senjorų skaičius sumažėjo 37 proc. ir sudaro 7,2 proc. nuo visų 2008 m. profesiniame mokyme dalyvavusių suaugusiųjų. 1297 senjorai lankė formaliojo mokymo programas, įtrauktas į Studijų ir mokymo programų registrą, 320 lankė programas, įtrauktas į neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programų sąvadą, 76 – Informalaus mokymo programas.

Paklausiausiomis mokymo programų sritimis tarp vyrų buvo keltuvų mašinisto, krovinių kabinėtojo, kranų operatoriaus, staliaus, plytelių klojėjo, kūriko, degalinės operatoriaus, suvirintojo elektra, autokrautuvo vairuotojo mokymo programos; tarp moterų paklausiausios – pardavėjo, virėjo, valytojo, dailiųjų rankdarbių, lengvų drabužių siuvėjo, siuvėjo – operatoriaus mokymo programos.

199 senjorai lankė Kompiuterio vartojimo pagrindų programas, iš jų 15 moterys, 20 senjorų (12 moterų) gavo Europos kompiuterio vartotojo pažymėjimus (ECDL), 45 senjorai (12 moterų) lankė anglų kalbos mokymo kursus.

Šiaulių darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba *siekiant plėtoti nuotolinio mokymo galimybes ir sudaryti palankias sąlygas vyresnio amžiaus žmonėms įgyti paklausią profesiją* ir tobulinti kvalifikaciją, susipažinti su nuotolinio mokymo teikiamomis galimybėmis įgyvendino ESF paramos BPD 2.3 priemonės „Socialinės atskirties prevencija ir socialinė integracija“ projektą

Šiaulių regione „KARJEROS CENTRAS: interaktyvi platforma negalios ir karjeros suderinamumui konkurencingoje darbo rinkoje“, kurio biudžetas buvo 357525 Lt. Tikslinės grupės sudėtyje – neįgalūs asmenys, kurių amžius virš 50 metų sudarė 38 % dalyvių skaičiaus.

Ieškant naujų orientavimo ir konsultavimo metodų, dirbant su priešpensijinio amžiaus žmonėmis, Šiaulių tarnyboje išbandyta programa „Informacijos apie darbo rinką integracija ir darbo paieškos strategija“ (dalyvaujant EQUAL projekte „Equal – Greitkelis“): programoje dalyvavo 34 asmenys (viena 17 asmenų grupė – Šiauliuose, kita – Naujoje Akmenėje), kuriems virš 55 metų. 10 asmenų sudaryti „Individualūs asmens profiliai“.

2008 m. Teritorinės darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos, konsultavo 1694 vyresnio amžiaus darbingus asmenis, tame tarpe –1138 moteris (67,2 proc.).

Profesinio orientavimo būdas	Vyresnių nei 50 metų darbingų asmenų skaičius
Iš viso konsultuota	1694
1. Individualios konsultacijos	629
1.1. Profesinis informavimas ir konsultavimas	162
1.2. Testavimas (atranka į profesinio mokymo programas)	467
2. Grupinis mokymas	1065
2.1. Aktyvios darbo paieškos ir darbo gebėjimų ugdymo programos	271
2.2. Aktyvinimas darbo rinkoje	778
2.3. Dirbančių asmenų kvalifikacijos tobulinimas	16

Vilniaus darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje 42 val. programoje „Gebėjimų ir įgūdžių sėkmingai konkuruoti darbo rinkoje ugdymas“ vyresnio amžiaus asmenims dalyvavo 16 dalyvių. Po mokymų įsidarbino 4 dalyviai (buhalterijos, socialinio darbo, pedagogikos srityje), 3 dalyviai mokosi/persikvalifikuoja (slaugos, dekoratyvinės kosmetikos, apdailos kursuose). 165 nedirbantys asmenys virš 50 metų dalyvavo Vilniaus darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos vykdytuose *aktyvinimo darbo rinkoje mokymuose* (darbo paieškos klubuose) Vilniaus miesto ir apskrities teritorinėse darbo biržose. 2 socialinių darbuotojų padėjėjai virš 50 metų ir 28 - virš 50 metų dalyvavo VDRMKT specialistų vykdytuose kvalifikacijos kėlimo mokymuose pagal programą „Įvadinė socialinių darbuotojų padėjėjų profesinių įgūdžių tobulinimo programa“.

Per 2008 metus Vilniaus tarnyboje profesinio informavimo ir konsultavimo paslaugos bendra tvarka suteiktos 380 vyresnio amžiaus asmenų: 201 suteikta individuali konsultacija, 179 lankėsi grupines konsultacijas.

Alytaus darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba konsultavo 236 asmenis, kuriems daugiau nei 50 metai. Itin daug dėmesio buvo skirta bankrutavusios AB „Alytaus tekstilė“ darbuotojams. Alytaus tarnyba parengė 16 val. programą „Aktyvi pozicija ieškant darbo“. Programa buvo vykdoma 2 vyresnio amžiaus moterų grupėms, dalyvavo 26 žmonės iš AB „Alytaus tekstilė“.

Pagal projektą „Moters vaidmuo stiprinant pilietinę visuomenę: lyderystė, partnerystė, užimtumas“ buvo parengta programa „Karjeros projektavimas“, kurios dalyvės – vyresnio amžiaus moterys ir moterys, į darbo rinką grįžtančios po ilgesnės pertraukos. Dalyvavo 36 moterys.

Alytaus tarnyba vykdė programą „Kaip prisistatyti ieškant darbo“ (15 val.). Joje dalyvavo 7 neįgalios vyresnio amžiaus moterys. 25 vyresnio amžiaus moterys, gyvenančios tokiose vietovėse, dalyvavo programoje „Kaip prisistatyti ieškant darbo“. Moterys buvo skatinamos ieškoti individualios veiklos būdų, įvairesnių savirealizacijos galimybių. 15 neįgalių vyresnio amžiaus asmenimis asmenų suteiktos individualios psichologo konsultacijos. 24 senjorai dalyvavo programoje „Efektyvus konfliktų valdymas ir derybos“, darbas buvo organizuotas bendradarbiaujant su Lietuvos artrito asociacijos Alytaus „Artrito“ klubo nariais. 13 vyresnio amžiaus asmenų dalyvavo programoje apie pokyčių valdymą. Dalyviai buvo skatinami imtis individualios veiklos, būti aktyviais, labiau pasitikėti savimi.

Siekiant parengti, patvirtinti ir įgyvendinti profesinio mokymo programas, kurios formuotų ir bendruosius vyresnio amžiaus žmonių gebėjimus 2008 metais papildyta ir atnaujinta 64 valandų neformalaus mokymo programa „Vyresnio amžiaus asmenų socialinė integracija“, skirta vyresnio amžiaus žmonėms susipažinti su efektyvesniais sėkmingos socialinės integracijos būdais ir išmokti juos taikyti praktiškai, integruojantis į darbo rinką. Programos turinį sudaro temos: vyresnio amžiaus žmonių socialinės integracijos ypatybės; individualios socialinės integracijos realizacijos galimybės; savęs pažinimo įtaka prisitaikymo prie pokyčių procesui; streso ir nerimo įveikimo būdai; adaptacinių gebėjimų išraiška stresinėse situacijose; karjeros planavimo įgūdžių ugdymas; asmeninės profesinės karjeros planavimas.

Kauno darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje 2007.12.12 – 2008.02.26 vyko „Vyresnio amžiaus asmenų socialinė integracijos“ programos 10 užsiėmimų, iš viso dalyvavo 11 asmenų. Užsiėmimus pastoviai lankė 6 - 8 asmenys, kiti dėl sveikatos būklės ir kitų priežasčių užsiėmimus lankė nereguliariai. Atsižvelgiant į grupės narių lūkesčius ir asmeninę situaciją, nagrinėti 4 programos moduliai: Brandaus amžiaus tarpsnio aptarimas, Asmeninę sėkmę įtakojantys veiksniai, Darnūs tarpasmeniniai santykiai, Sugebėjimų prisitaikyti prie pokyčių lavinimas.

Per 2008 metus Kauno tarnyboje profesinio informavimo ir konsultavimo paslaugos bendra tvarka suteiktos 405 vyresnio amžiaus asmenims: 62 suteikta individuali konsultacija, 343 lankėsi grupiniuose užsiėmimuose.

2008 metais Klaipėdos darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyba vykdė programą „Vyresnio amžiaus asmenų socialinė integracija“ vyresniems nei 50 metų ieškantiems darbo asmenims. Programoje dalyvavo 10 vyresnio amžiaus moterų iš Klaipėdos pagyvenusių žmonių organizacijos „Trečiasis amžius“. Įvyko 16 užsiėmimų. Programos dalyviai išklausė šias temas: sugebėjimų prisitaikyti prie pokyčių, gyvenimo pilnatvė ir savęs įprasminimas, gyvenimo tikslų formulavimas ir įgyvendinimas.

Panevėžio tarnyboje individualių ir grupinių konsultacijų metu konsultuotas 101 vyresnio amžiaus asmuo. Iš jų 19 vyresniojo amžiaus asmenys dalyvavo atrankose į profesinio mokymo programas. Individualiai integracijos į darbo rinką klausimais konsultuota 30 vyresnio amžiaus klientų. Psichologinio švietimo užsiėmimuose dalyvavo 14 asmenų. Darbo galimybių programoje dalyvavo 1 asmuo virš 50 metų. 22 asmenys dalyvavo motyvacijos aktyviai darbo paieškai didinimo programose. 9 asmenys – aktyvinimo darbo rinkoje programose. 6 asmenys – aktyvios darbo paieškos gebėjimų ugdymo programose. 2008 m. vyko mokymai pagal Panevėžio darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos parengtą *Socialinių darbuotojų kvalifikacijos kėlimo programą* (programos kodas 296976206). Programos temos: darbo su socialiai pažeidžiamais ir pagyvenusiais asmenimis bendrieji, socialiniai ir psichologiniai aspektai; socialinė amžiaus prasmė, gyvenimo ciklas; veiksniai įtakojantys pagyvenusių žmonių savęs įprasminimo ir gyvenimo pilnatvės jausmą; gyvenimo raidos požiūris į pensinį amžių; gyvenimo pilnatvė ir savęs įprasminimas; senėjimo krizės strategijos ir sėkminga adaptacija; socialinės pagalbos kokybės gerinimas. Mokymo trukmė – 40 valandų. Mokymus baigė 182 dalyviai.

Šiaulių darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje individualių ir grupinių konsultacijų metu konsultuota 554 vyresniojo amžiaus asmenys. Iš jų profesinio informavimo klausimais konsultavosi 30 vyresniojo amžiaus asmenų, atrankoje į profesinio mokymo programas dalyvavo 111 asmenų. Grupiniame darbe dalyvavo 413 asmenų. Lapkričio – gruodžio mėn. Telšių Trečiojo amžiaus universiteto dalyviams organizuoti 3 užsiėmimai pagal neformaliojo mokymo programą „Vyresniojo amžiaus asmenų socialinė integracija“.

2008 metais Utenos darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje 13 vyresnio amžiaus asmenų dalyvavo programoje „Pokyčių priėmimas ir valdymas“. Utenos tarnybos Ignalinos grupės konsultantai Ignalinos darbo biržos Visagino informacijos ir konsultacijų centre kiekvieną savaitę pagal parengtas programas teikė individualias ir grupines konsultacijas atleistiems, išpėtiems apie atleidimą ir dirbantiems Ignalinos AE darbuotojams bei jų šeimos nariams, 2008 metais buvo individualiai konsultuoti rusų kalba 196 Ignalinos AE darbuotojai, iš jų:

1. 56 atleisti iš darbo vyresnio amžiaus (50+) asmenys (t.sk. 22 moterys),
2. 103 išpėti apie atleidimą asmenys, visi priešpensinio amžiaus (t.sk. 28 moterys),

3. 37 dirbantys vyresnio amžiaus (50+) asmenys, (t.sk. 8 moterys).

2008 m. Utenos darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnyboje metais programą „Vyresnio amžiaus asmenų socialinė integracija“ suderino su Utenos darbo birža bei organizavo mokymus, kurie pradėjo ir baigė 10 dalyvių. Dalyvaujančių žmonių amžius nuo 60 iki 62 metų. 1 dalyvis turėjo pagrindinį išsilavinimą, 6 – vidurinį, 1 – aukštesnįjį, 2 dalyviai turėjo aukštąjį išsilavinimą. Įgytos kvalifikacijos: traktorininkas, statybininkas, stalius-betonuotojas, agronomas, miškų ūkio inžinierius, šaltkalvis-remontininkas, kranų priežiūros meistras, technikas elektrikas. Vienas programos dalyvis neturėjo įgijęs jokios kvalifikacijos. Baigę užsiėmimus 2 dalyviai (20%) pradėjo lankyti stogdengių kursus Utenos darbo rinkos mokymo centre.

IX PRIEDAS. TĘSTINIO PROFESINIO MOKYMO DARBO RINKOJE FINANSAVIMAS

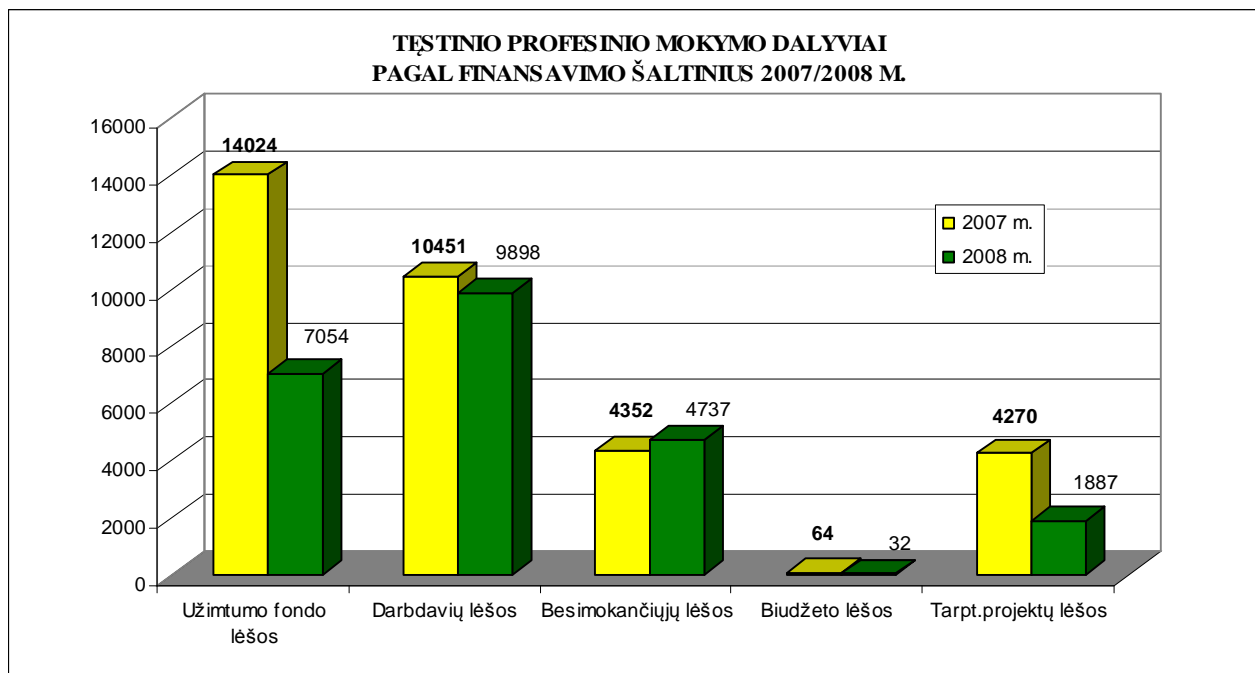
2008 m. formaliojo darbo rinkos profesinio mokymo 8546 dalyviams (51,2 proc.) mokymą apmokėjo darbdaviai, 5604 (33,6 proc.) mokėsi Užimtumo fondo lėšomis, nuosavomis lėšomis už mokslą mokėjo 1431 dalyviai (8,6 proc. mokymų dalyvių), 6,6 proc. mokymų vyko projektų lėšomis.

Iš viso darbdavių lėšomis 2008 metų tęstiniame mokyme (formalaus ir neformalaus mokymo) darbo rinkos sistemoje dalyvavo 9898 asmenų arba 42,3 proc. visų dalyvių; savo lėšomis mokėsi 4737 (20,1 proc.), projektų lėšomis mokyme dalyvavo 1887 (8 proc., tai 56 proc. mažiau negu 2007 m.), Užimtumo fondo lėšomis buvo apmokėtas 7054 (arba 29,9 proc. visų dalyvių) bedarbių ir išpėtų apie atleidimą asmenų mokymas – tai yra du kartus mažiau negu 2007 metais, kai tęstiniame mokyme dalyvavo 14024 bedarbiai ir išpėti apie atleidimą asmenys. Per 2008 metus 8,1 proc. padidėjo nuosavomis lėšomis besimokančiųjų skaičius.

Darbdaviai apmokėjo 4160 arba 80,3 proc. Kauno Petrašiūnų DRMC dalyvių mokymus, panaši situacija su finansavimu Vilniaus Jeruzalės DRMC, kuriame darbdaviai apmokėjo 2775 arba 71 proc., Vilniaus Žirmūnų DRMC – 70 proc. mokymų vyko Užimtumo fondo lėšomis.

2008 metais tęstiniame darbo rinkos mokyme dalyvavo 28,8 proc. mažiau suaugusiųjų asmenų negu 2007 m. (1 lentelė).

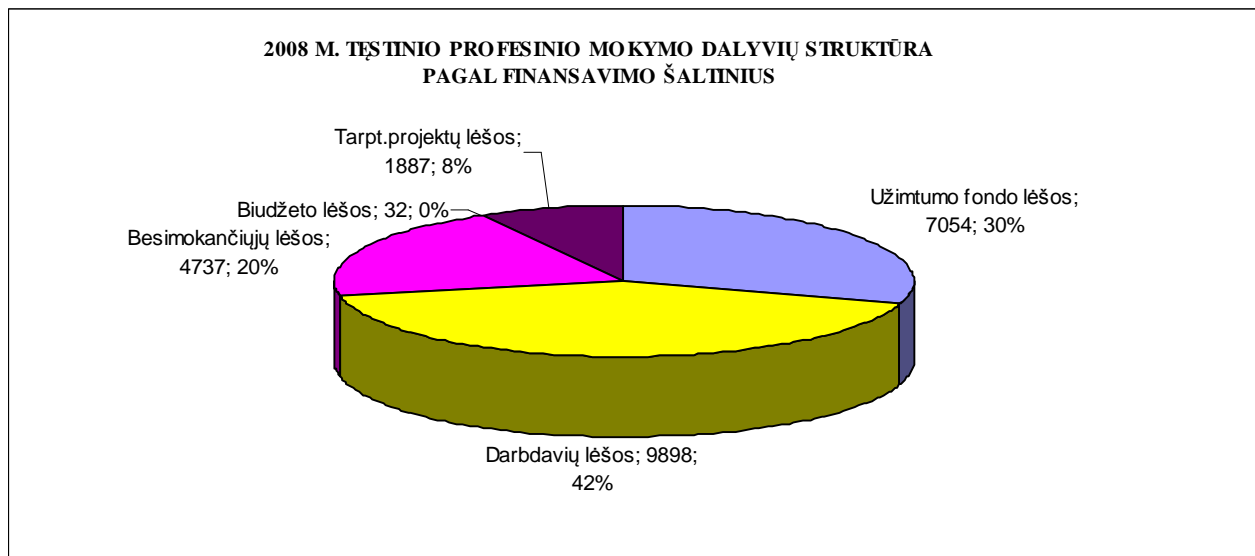
1 lentelė

Lyginant su 2007 m. keitėsi profesinio mokymo dalyvių pasiskirstymo struktūra pagal finansavimo šaltinius: Užimtumo fondo dalis sumažėjo nuo 42,3 iki 29,9 proc., tarptautinių projektų lėšų dalis

sumažėjo nuo 12,9 iki 8 proc., tuo tarpu besimokančiųjų nuosavų lėšų dalis padidėjo nuo 13,1 iki 20,1 proc., darbdavių lėšų dalis bendrame profesinio mokymo finansavime padidėjo nuo 31,5 iki 41,2 proc. (2 lentelė)

2 lentelė

X PRIEDAS. POPULIARIAUSIOS MOKYMO PROGRAMOS

2008 metais iš 16690 formaliojo mokymo dalyvių 70 proc. sudarė vyrai. Paklausiausiomis programų sritimis pagal tarp vyrų buvo Transporto paslaugos (3752, arba 22,5 proc. nuo), Profesinė sveikata ir darbo sauga (3508 arba 21,0 proc.), Statyba ir statybos inžinerija (2709 arba 16,2 proc.) bei Mechanika ir metalo darbai (641, visi mokiniai buvo vyrai). Tarp moterų paklausiausios programos – Viešbučiai ir viešasis maitinimas (iš 1308 dalyvių – 1215 moterų), Didmeninė ir mažmeninė prekyba (874 dalyvių – 792 moterų), Plaukų ir grožio priežiūra (iš 718 dalyvių 709 moterys), Kompiuterio naudojimo programos (iš 704 dalyvių 611 moterų).

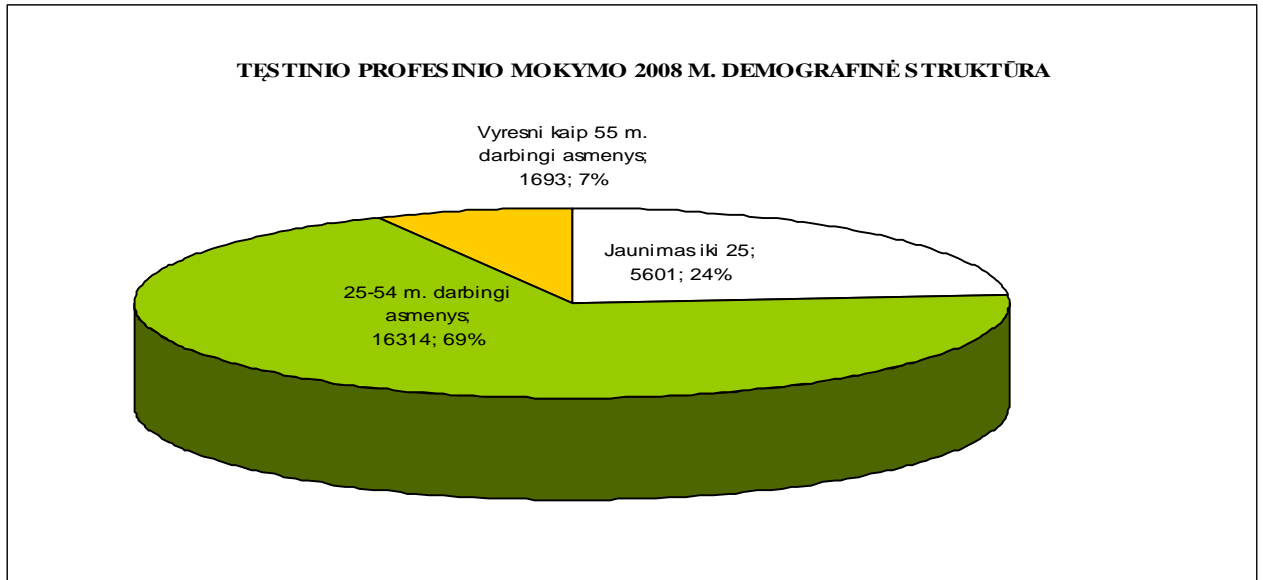
Formaliojo darbo rinkos profesinio mokymo 8546 dalyviams (51,2 proc.) mokymą apmokėjo darbdaviai, 5604 (33,6 proc.) mokėsi Užimtumo fondo lėšomis, nuosavomis lėšomis už mokslą mokėjo 1431 dalyviai (8,6 proc. mokymų dalyvių), 6,6 proc. mokymų vyko projektų lėšomis.

Tarp neformaliojo mokymo programų iš 6043 mokymų dalyvių net 3491 arba 57,8 proc. dalyvių pasirinko Transporto paslaugas, 1186 arba 19,6 proc. mokymų dalyvių mokėsi naudotis kompiuteriu, 444 arba 7,3 proc. dalyvių baigė profesinės sveikatos ir darbų saugos mokymus.

Per tą patį 2008 m. laikotarpį daugiau kaip pusė neformaliojo mokymo dalyvių apmokėjo mokslus nuosavomis lėšomis – 3287 dalyviai (54,4 proc. mokymų dalyvių); 1339 dalyviams (22,2 proc.) mokymus apmokėjo darbdaviai; 12,6 proc. mokymų vyko projektų lėšomis ir 664 (11 proc.) mokėsi Užimtumo fondo lėšomis. Iš 875 dalyvių, apmokytų pagal programas, skirtas ilgalaikiams bedarbiams, 786 bedarbiams (89,8 proc.) mokymus apmokėjo darbo birža iš Užimtumo fondo.

XI PRIEDAS. TĘSTINIO PROFESINIO MOKYMO DEMOGRAFINĖ STATISTIKA

Per 2008 metus 69 proc. tęstinio profesinio mokymo programose dalyvavusių suaugusiųjų yra darbingi 25-54 m. amžiaus gyventojai, tik 7 proc. yra vyresni nei 55 m. ir apie ketvirtadalis – jaunimas iki 25 metų.

Eksternu profesinio mokymo kvalifikacijos egzaminus 2008 m. iš viso išlaikė 373 mokymo dalyviai, tame skaičiuje 345 – pagal formaliojo mokymo ir 28 – neformaliojo mokymo programas.

XII PRIEDAS.
TESTINIO PROFESINIO MOKYMO KOKYBĖS PRIEŽIŪRA IR LICENCIJAVIMAS

Teritorinės darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybos organizavo ir vykdė profesinio mokymo įstaigų pasirengimo vykdyti testinio profesinio mokymo programas ekspertinį vertinimą aptarnaujamuose regionuose.

Profesinio mokymo įstaigų licencijavimo rezultatų palyginimas

Eil. Nr.	Atlikta ekspertizių	2007	2008
1.	Įstaigų skaičius	39	60
2.	Profesinio mokymo programų skaičius	83	312
2.1.	t.sk. darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo programų skaičius	58	250

Per 2008 metus teritorinėse darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybose buvo priimta 60 testinio profesinio mokymo įstaigų paraiškų atlikti ekspertinį vertinimą dėl mokymo įstaigų pasirengimo vykdyti testinio profesinio mokymo programas. Buvo atlikta 312 programų vertinimų, parengta 312 ekspertizės aktų, iš jų –pasirengimo vykdyti 250 darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo programų. Buvo vertinamas mokymo įstaigų pateiktų dokumentų atitikimas teisės aktų reikalavimams, materialieji mokymo ištekliai, būtini programos vykdymui, numatomų kviesti mokytojų kvalifikacijos atitikimas programos reikalavimams. Vertinimo komisijose dalyvavo ekspertai, įrašyti į Ekspertų sąrašą, patvirtintą Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos direktoriaus 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V(5) – 173 „Dėl pasirengimo vykdyti darbo rinkos profesinio mokymo programas ekspertizės atlikimo dokumentų patvirtinimo“. Vertinimo komisijos nariai teikė siūlymus ir rekomendacijas tolesniam mokymo tobulinimui.

Profesinio mokymo programų vertinimo rezultatų palyginimas

Eil. Nr.	Vertinimo objektas	2007	2008
1.	Vertintų programų skaičius	108	68
2.	Vertintų mokymo įstaigų skaičius	49	25

Iki 2008 m. liepos 1 d. teritorinėse darbo rinkos mokymo ir konsultavimo tarnybose mokymo programų vykdymo kokybės vertinimas buvo atliekamas vadovaujantis Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2007 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. V(7)-107 patvirtintu „Darbo rinkos profesinio mokymo programų

vykdymo kokybės vertinimo tvarkos aprašu“. Vertinimo komisijų darbą palengvino kvalifikuotai parengta Vertinimo ataskaitos forma, pateikti vertinimo kriterijai, patvirtinta programos vykdymo savianalizės ataskaita mokymo įstaigoms. Papildomai parengtos darbo rinkos profesinio mokymo programos vykdymo kokybės vidinio vertinimo (savianalizės) ir išorinio vertinimo metodinės rekomendacijos.

Darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo rezultatai

Eil. Nr.		2007	2008
1.	Vertintų mokytojų skaičius įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos komitetų nariams mokyti	-	-
2.	Parengtų mokytojų skaičius įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos komitetų nariams mokyti	-	-
3.	Organizuotų seminarų skaičius darbuotojų saugos ir sveikatos mokymo organizavimo ir priežiūros klausimais	2	1

LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBOS
2008 METŲ VEIKLOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ BEI JIEMS PASIEKTI RODIKLIŲ
VYKDYMO ATASKAITA
VILNIUS 2009

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba
Aguonų g. 10, Vilnius LT – 03213
Tel.: (8 5) 231 03 69, (8 5) 233 65 14
Faks. (8 5) 231 06 20
El. paštas info@ldrmt.lt